De Zuid-Afrikaan.

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 43. KAAPSTAD, WOENSDAG, 20 NOVEMBER, 1872. No. 3,841.

SMUTS & HOFMEYR,

No. 6,

HOUTSTRAAT, KAAPSTAD,

DRUKKEN Brochures. Boeken, Circulaires, Rekeningen, Doop-, Lidmaten-, en Huwelijks Registers. Doodbriefjes, Adres Kaartjes, Bezigheid Kaartjes, enz., enz., enz.

☞ *Orders van Buiten worden met spoed en tegen billijke prijzen ten uitvoer gebragt.*

De Zuid-Afrikaan en Volksvriend.

DE inteekening op dit blad is in de Stad £1 11s. en in de Buitendistrikten £2 per jaar, *vooruit betaalbaar.* Aan elken inteekenaar zal het tweemaal per week toegezonden worden.

☞ **Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennisgeven van hun voornemen.**

Tweede Troep.

900 Extra Vette Kaapsche en Merino Schapen.

OP DONDERDAG, den 21sten November aanst., zal opgemeld vee publiek worden verkocht aan Klapmuts Station; zij worden gewaarborgd goed en zeker present te zijn.

C. P. DU PLESSIS, & Co.

Paarl, 14 Nov. 1872.

J. S. MARAIS & Co., Vendu-Adms.

Publieke Verkooping

VAN EEN

Kostbaar Vastgoed.

DE Ondergeteekende vele malen aansoek om zijn Vastgoed gehad hebbende, heeft besloten bij Publieke Veiling te laten verkoopen,

Op Vrijdag, 22 November,

zijn zeer Kostbare Plaats, genaamd

"WATERGANG,"

Alias "VIERKANT,"

Tien minuten gaans van het Spoorwegstation Stellenbosch, beplant met cirka 95,000 Wijnstokken in volle dragt en allerlei soorten van keurige Vruchtboomen. Er is nog fraaije grond voor 50,000 stokken, fraaije Landerijen voor 40 à 50 Mud Zaad, en uitmuntende gesonde Weide voor Groot- gouwel als Kleinvee, en zeer geschikt voor een MELKERIJ, wegens de nabijheid van het Dorp.—Zij mag gezegd worden een van de beste Wijnplaatsen in den omtrek te zijn, daar zij alle jaren de beste en keurigste Wijnen oplevert. Volop WATER het geheele jaar door. De ondergeteekende heeft geene moeite gespaard om eenige Kostbare Dammen aan te leggen, en indien het noodig is, kan de geheele Wijngaard gemakkelijk onder Water gezet worden. Daar de plaats alom goed bekend is, heeft zij verder geene aanbeveling noodig.

N.B.—Een groot gedeelte van den Koopsehat kan op Renten behouden worden bij den ondergeteekende op billijke voorwaarden.

Voorts, VAATWERK,

8 Zes-Leggervaten, 3 Vijf-Leggervaten, 1 Vier-Leggervat, 1 Achttien-Hfaamsvat, 6 fraaije Gistkuipen van 5 en 6 Leggers elk, 4 Leggers, 6 nieuwe Pijpen, Trap- en Onderbalie, 4 nieuwe Druivenbalies, Halfamen, Trechters, Kranen, 1 Extra nieuwe Wijnpomp met toebehooren, 1 Extra Brandewijnsketel met Koelvat.

LOSSE GOEDEREN,

1 nieuwe Overdekte Kar op Veeren, 1 Open do., 1 nieuwe Schotsche Kar, 2 nieuwe Omslag Ploegen, 1 Egge, 16 Manden, Pikken, Graven, Mestvorken, 2 Extra Dubbelloop Geweren, 3 paar Achtertuigen, Zadels, Toom en 2 Kuipvellen.

WIJN,

25 Leggers Keurige Wijn,
1 Dito Extra Pontac.

LEVENDE HAVE,

10 Rij- en Trekpaarden, waaronder eenige paren fraaije Schimmels en Bruine, 3 extra Melkgevende Koeijen, twee waarvan Kalveren hebben, 250 groote Zware Vette Kapater-bokken. De ondergeteekende heeft die Bokken expres voor de Markt uitgezocht. De kooper zal zich niet bedrogen vinden.

Ruim Krediet zal verleend worden.

Bonus zal gegeven worden.

Ververschingen zullen worden verschaft.

A. J. BOSMAN, P.W.zn

N.B.—Kooplustigen kunnen de plaats komen zien en intusschen is die uit de hand te koop.

De Heer J. WEGE, Afslager.

LET WEL!

Aan de Saldanhabaaische Landbouwers.

J. R. MOORE

ONTVANGT, bergt en verkoopt GRAAN van alle soorten met het grootste voordeel.

☞ **Aan Cognossementhouders geschiedt kontante betaling.**

Kaapstad, 5, Kasteelstraat.

Publieke Verkooping

VAN

Aanteelvee, enz.,

TE KLEIN DRAKENSTEIN.

DE Ondergeteekende zijne Plaats verhuurd hebbende, zal

Op Vrijdag, 22 Nov. aanst.,

Publiek doen verkoopen:

8 Goed Gedresseerde Trekossen, in goede conditie,
15 Aanteelbeesten, Jukken Riemen, Stroppen, Touwen

en wat verder zal worden aangeboden.

W. S. MALHERBE, Sr.

Klein Drakenstein,
Nov. 14, 1872.

J. S. Marais & Co., Vendu-Adms.

Publieke Verkooping

VAN ZEER KOSTBARE

Vaste en Losse Goederen,

AAN DE PAARL,

OP DONDERDAG,

28 NOVEMBER, 1872.

In den Boedel van wijlen den heer T. S. A. HOFFMAN, en nagelatene Weduwe ALLETTA J. MEIJER.

DE Ondergeteekende als Executrice Testamentaire in opgemelden Boedel, zal publiek laten verkoopen:

1. ZEKER ERF met het daaropstaande Gebouw, tal waar vroeger eene Bierbrouwerij met groot succes gedreven is geworden, en dat nu gebruikt wordt als Wijnkelder, met vier Huurs kamers en een grooten Stal daaraan grenzende,

2. ZEKER STUK EIGENDOMSGROND, omtrent 21 morgen, beplant met circa 14 000 Wijngaard Stokken van de allerfijnste Druiven in soorten, den besten Wijn gevende, en met Abrikoos, Perzik, en andere Vruchtboomen; verder is bijkans al de overige Grond, aan den Paarlschen Berg grenzende, beplant met Bluegum, Blackwood, Ceder, Cijpres, en Dennenboomen in menigte, die over weinige jaren een groote winst zullen geven.

3. Zeker STUK ONBEBOUWDEN GROND, gelegen annex het Erf van den Heer ALLANT, vroeger van den Heer STOMPFF, langs de Boven Mainstraat.

Voorts.—HUISRAAD:

Bestaande uit 2 Mahonijhouten Couches, 8 do. Stoelen, Mahonijhouten en andere Tafels, 1 Easy Chair, IJzeren Ledekant met Bed, Stoelen, Lampen, Glas- en Aardewerk, Keukengereedschap, 1 Zet Schoolbanken.

VAATWERK:

2 Stukvaten (nieuw), 3 Kuipen, 1-, 2- en 3-Legger Vaten, Amen, Halfamen, Trechters, Emmers, Kranen, eenige Leggers Ouden Pontac Wijn, enz., enz.

EINDELIJK:

BOERDERIJGEREEDSCHAP, enz., enz.

Als Pikken, Graven, Schoffels, Manden, 1 groot Katrol met lanz Touw, 1 FRAAIJE GROOTE BROUWERS KETEL, en verder toebehooren, 1 Garst of Moutmolen. 1 lot Loodpijpen, 1 Kruiwagen, 1 Geweer, 1 Revolver, en wat verder zal worden aangeboden.

Liberale Bonus zal gegeven worden.

Wed. T. S. A. HOFFMAN,
geb. MEIJER, Executrice Testamentair.

Paarl, 14 November, 1872.

De Villiers, Faure, & Co., Vendu Adm

N.B. — De voorname BIBLIOTHEEK, aan bovengemelden Boedel behoorende, zal later worden verkocht.

Publieke Verkooping

VAN

Levende Have,

Wagenmakershout, IJzerwaren, Negotie- en Smeerwaren,

TE KLAPMUTS STATION.

DE Ondergeteekende zal zijne gewone halfjaarlijksche Verkooping houden

Op Dingsdag, 26 Nov. aanst.,

Wanneer zullen worden verkocht:

8 Goedgedresseerde Ezels en Paarden, 100 Extra Vette Schapen en Bokken, 50 Naven, 20 Schamels en Draaiborden, 10 Wagen Tangen, 10 Nieuwe Kar Wielen, 50 Planken, 100 Duigen, 1 Houten Huis, 2 Kruiwagens, 2 Karren, 1 Span Nieuwe Tuigen, 6 Wijnvaten, 10 Vaten beste Bloem van Zwavel, 10 Zakken Rozijnen, 5 Groote Schalen (wegende tot 400 lb), 6 Kasten Plaatblik, 100 Platen Galvanisch IJzer, 6 Dozijn Graven, 1000 lb. nieuw Wagen IJzer. van alle soorten, 12 Amerikaansche Klokken, 2 nieuwe Zadels en Toomen, 1,000 lb Hoefspijkers, 1 Geweer. 2 Pistolen, 50 Rollen Tabak, enz.. enz.

EINDELIJK, eene hoeveelheid Negotie en Smeer-waren, als Voerchitz, Linnen, Baftas, Corderoy. Buckskin, Doeskin, Glas, Aarde- en Porceleinwerk; Smeerwaren, als Koffij, Suiker, Rijst, Thee, Teer Verw, Terpentijn, Lampolie, en wat verder zal worden aangeboden.

JOHN WARD.

Klapmuts, 12 November, 1872.

J. S. Marais & Co., Vendu-Adms.

Schoone Gelegenheid!!!

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN ZEER KOSTBARE

Vaste en Losse Goederen,

AAN DE PAARL.

DE Ondergeteekende eene verandering staande te maken, zal aan den meestbiedende doen verkoopen,

OP DINGSDAG, 10 DECEMBER, 1872,

(En indien noodig, den volgenden dag).

1. Zijn algemeen bekend en zeer verkieslijk Vastgoed "NANTES," naast den "Paarlschen Watermolen," bevattende *a* een fraai, ruim en van alle gemakken voorzien WOONHUIS, een der koelste en aangenaamste in het Dorp; *b* Substantiele DUBBELE VERDIEPING GEBOUW, annex, onder Leijen Dak, verdeeld in TWEE NETTE EN GERIEFLIJKE WOONHUIZEN; *c* ruime BUITEN-GEBOUWEN. Het Erf is beplant met een fraaijen WIJNGAARD tusschen de 40 en 50 Leggers Wijn opbrengende, en heeft verder alle soorten VRUCHTBOOMEN, een Eiken- en Dennenbosch, een fraaijen GROENTEN- en BLOEMENTUIN en is overvloediglijk voorzien van ALTIJD LOOPEND WATER uit den Molenstroom. De geheele affaire is in de compleetste order en te gunstig bekend om verdere omschrijving te behoeven.

2. Het Erf, annex gelegen, met op hetzelve staande WOONHUIS, frontmakende op de "OUDE WERF" (of Lady Greys Brugstraat). Het bevat tevens een netten kleinen Wijngaard en is zeer geschikt tot het aanleggen van een WATERMOLEN, of 't drijven van eenigen Handel.

3. Zeker ERF of stuk WIJNGAARD, gedeelte van "NANTES," grenzende aan het Oude Pastorie's Huis.

4. Het ERF met op hetzelve staande WOONHUIS, onder IJZEREN DAK gelegen, naast de Engelsche Kerk, in Noordelijk Paarl, beplant met omtrent 15,000 Wijnstokken—Wijn van de beste kwaliteit opleverende.

DE LOSSE GOEDEREN.

VAATWERK, als: 6 Fraaije Stukvaten, 4 Kajatenhouten Kuipen, 5 Rijders, 13 Pijpen, Kajatenhouten Trap- en onder Balie, 3 do. Druivenbalies, 3 Kuipvellen, 1 extra Wijn Pomp met Geuten en Leiders compleet, Halfamen, Ankers, Vlootjes, Emmers, Trechters, Koperen Kranen, Manden, enz., enz., 2 excellente Brandewijnsketels met Slangen en Koelvaten compleet.

VERDER:—1 Phaeton, 1 Open Kar, 2 paar Tuigen, 1 extra Zadel, 1 do. Vrouwen Zadel, 1 Tuinploeg, 6 Stellaadjes, 1 excellente Schaal en Gewigten, een 3-Bushel Maat, Korenschoppen, 1 Bijenkorf, 1 Snoeischaar, Wijngaard Messen, 2 Groote Zagen, 1 Lot Gezaagd Eikenhout, 1 Lot Ongezaagd do., 4 Stoepbanken, Vensters en Ramen, Kisten en andere rommelarij.

HUISRAAD.—ZITKAMER: 1 Mahonijhouten Ronde Tafel, 2 do. (Paardenhaar) Couches, 1 Kagchel Spiegel, enz. enz.

EETZAAL:—Aanset- en Zijtafels, 1 Mahonijhouten (Paardenhaar) Couch, 1 do. Werktafelje, 1 dozijn Stoelen, 1 Kagchel Spiegel, 1 fraaije Mahonijhouten Sideboard, 1 extra achtdagenloopende Klok, 1 Barometer, 1 Boekenrak, Hangende- en andere Lampen, 1 prachtige "Grover en Baker" Naaimachine en Mahonijhouten Kast (kostprijs £20).

SLAAPKAMERS:—IJzeren Ledekanten, do Kinderkatels, en Vederen Bedden, Paardenhaar Matrassen, Mahonijhouten Kleed- en Waschtafels, Kleederkasten, Toilet Spiegels, 1 Stort Bad, 1 groot Bad (6 voet lang) 1 klein do., 1 kleine Kagchel.

DISPENS:—Fraaije Diner Service, 1 Thee do., 1 set Couvertures, 2 sets Trommels, Glas- en Aardewaren in soorten.

KEUKEN:—1 Stove Tafel, Pottebank, Potten, Pannen, enz., enz., enz.

AANDEELEN.—40 Westelijke Provincie Bank, 31 Paarlsche Wijnmaatschappij, 5 Kaapsche Handelsbank, 1 Protecteur, 5 Paarlsche Spiritusmaatschappij.

Liberale Bonus zal worden aangeboden.

I. HORAK DE VILLIERS.

Paarl, 15 November, 1872.

De Heeren J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

Manilla Touw en Cigaren,

Uit de "Apelles,"

DE ONDERGETEEKENDEN ONTVANGEN UIT BOVENGENOEMD SCHIP:—

CIGAREN, in Havannavorm, No. 2,
" Cheroot " No. 2,
MANILLA TOUW, Geassorteerde Grootten, 1, 1½, 1¾, 2, 2½, 3, 3½, 4, 5, 6 Duim,

Te Koop in Entrepot of na Invoerregten betaald.

JAMIESON & Co.

Heerengracht, 13 November, 1872.

2, DARLINGSTRAAT.

STUTTAFORD & CO.

(Voorheen A. W. en W. H. FLETCHER),

Groot- en Kleinhandelaars in Linnen- en Wollengoederen.

Hebben eene verdere uitbreiding ontvangen van hunnen Voorraad

VOOR HET SAIZOEN.

HET Fancy Departement is aangevuld met een Prachtig Assortiment Gouden Juwelierswaren, Ware Gitten Oorringen, Armbanden, Kettings en Hangertjes;—Reukwaren in tallooze verscheidenheid; Nieuwe Speltoestellen voor Winteravonden;—een grooten Voorraad Fraaije Paraffine Lampen; een uitgezocht perceel Meerschuim Pijpen en een partijtje Gelddoosjes.

Buitenklanten gelieven al hunne orders te adresseren aan de Firma

2, DARLINGSTRAAT.

Publieke Verkooping

VAN ZEER KOSTBARE

Vaste en Losse Goederen,

AAN DE BERG-RIVIER,

Nabij WELLINGTON.

DE Ondergeteekende zich van zijne beslommering wenschende te ontdoen, heeft besloten om

Op Woensdag, 4 December,

's Morgens ten 10 ure precies,

PUBLIEK TE LATEN VERKOOPEN:—

Zijn welbekende en Vruchtbare Plaats, genaamd "OLIJVENHOUT," gelegen omtrent één mijl van het Wellingtonsche Station, en omtrent twee mijlen van het Dorp. De Plaats is bebouwd met een welingerigt Woonhuis, Kelder, Stallen, en Buitenvertrekken, en beplant met circa 60,000 Wijngaardstokken en alle soorten Vruchtboomen, alsmede een groot Eiken- en Populierenbosch, hebbende ook extra Zaai- en Weilanden, en overvloed van WATER,

Voorts.—HUISRAAD:

Bestaande uit Tafels, Stoelen, Kasten, Kisten, enz, enz.

KELDERGEREEDSCHAP:

6 Stukvaten, 6 Kajatenhouten en andere Kuipen, Leggers en Half-Leggers, Trap- en Onderbalies, Halfamen, Emmers, Trechters, Kranen, Brandewijn en Rozijnenketels, enz., enz.

BOERDERIJGEREEDSCHAP, enz.

Als 1 Koornharp, Ploegen, Eggen, Graven, Pikken, Schoppen, Manden, 1 Wagen, 1 Kar, 1 paar Tuigen, Jukken, Stroppen, Trektouw, Kruiwagen, enz., enz.

ALSMEDE:

Een groote hoeveelheid gezaagd Eiken- en Populierhout, 200 Drooge Pijpduigen.

EINDELIJK:

8 Trekossen, 16 Aanteelbeesten, waaronder goede melkgevende Koeijen, 1 goedgeteelde Bul, en 10 Varkens.

P. L. DE ROUX, D. B.zn.

Wellington, 16 Nov. 1872.

P. J. PENTZ, J. Fzn., Afslager.

Kantoor van den Baljuw,
16 Nov. 1872.

IN Executie van Gewijsde van het Hoog Geregtshof, zal de volgende Verkooping plaats hebben, namelijk:—

Afdeeling Oudtshoorn.

H. THURBURN vs. GERT HENDRIK BENEKE.

Op Woensdag, den 4den December 1872, 's voormiddags ten 10 ure, op Kruisrivier,—van 14 Ossen, 1 Koe, 1 Kalf, 2 Paarden, 1 Ploeg, te veld staande Gewassen, gemaaid en ongemaaid, opbrengst van Wijngaard, Huisraad, enz.

PERCY VIGORS, Baljuw.

EEN PLAATS

Waard £300 voor £150.

DE HEER GILDENHUIJS, voornemens zijnde naar den Vrijstaat te Verhuizen, zal applikatien in geschrifte of in persoon ontvangen voor den KOOP van de PACHT voor den tijd van ACHTTIEN JAAR van de door hem bewoonde plaats,

"GANSFONTEIN,"

gelegen Acht uur ver van Karroospoort, op den Hoofdweg naar Calvinia. De **waarde van de Pacht is volle £300,** maar de heer GILDENHUIJS is bereid **£150** daarvoor aan te nemen. Er is op de Plaats een van BAKSTEEN GEBOUWD WOONHUIS, met Vijf Kamers, Keuken en Stal, alsmede, ZAAILAND voor Vijf Mud Zaad, WEIDE voor 50 Schapen, 16 Ossen en 5 Paarden. Eene degelijke HOTELBEZIGHEID zou hier kunnen gedreven worden.

Men addressere aan den heer GILDENHUIJS,

Gansfontein, P.O., Karroospoort.

Z. A. Bijbelvereeniging.

DE ALGEMEENE VERGADERING van bovenstaande vereeniging zal (D.V.) gehouden worden op MORGEN, DONDERDAG avond, den 21sten dezer, ten 7 ure, onder Voorzitterschap van den WelEerw. Dr. W. ROBERTSON, bij welke gelegenheid de Wel-Eerw. G. MORGAN de opwekkingsrede houden zal.

J. KNOBEL, Secretaris.

Kaapstad, 20 Nov. 1872.

WEGGELOOPEN

OP VRIJDAG, 8 dezer, van de plaats "MORGENWACHT," Koeberg, behoorende aan den heer M. DE KOCK, **Drie Ezels,** zijnde een vos, een aschvale met kol op de bout en een blaauwzwarte met één zeer oog. Zij werden laatst gezien op de plaats van den heer M. BASSON, "Rustfontein" Zwartland.

Heeren, bij wie zij mogten komen aanloopen, wordt vriendelijk verzocht ze aan den eigenaar terug te bezorgen, zullende alle billijke kosten vergoed worden.

Kennisgeving.

PAARL.—AFDEELINGSRAAD.

BIJ deze wordt kennis gegeven, dat de pacht van de inkomsten der Tollen te Lady Grey's Brug, op Bain's Kloof en Franschhoek Pas respectivelijk, voor het jaar te eindigen met 31 Dec. 1873, per publieke veiling zal worden aangeboden, voor de Publieke Kantoren aan de Paarl, op Woensdag, den 4 December 1872, ten 10 ure 's morgens.

Tot op dien dag zullen ook Tenders worden ontvangen voor het herdekken van den Franschhoek Pas gedurende het jaar 1873.

J. N. P. DE VILLIERS, Secretaris.

Afdeelingsraads Kantoor,
Paarl, 15 Nov. 1872.

Kennisgeving.

PAARL.—AFDEELINGSRAAD.

LIEDEN die achterstallig zijn met de betaling van de Spoorweg Subguarantie belasting, vervallen op den 8 Julij, 1872, en van vroegere belastingen, worden bij deze gewaarschuwd, dat indien zij niet betalen vóór 15 December, e.k. geregtelijke stappen sonder verdere kennisgeving tegen hen zullen worden genomen.

J. N. P. DE VILLIERS, Secretaris.

Kantoor van den Afdeelingsraad,
Paarl, 16 Nov. 1872.

TOLLEN.

Afdeelingsraad, Stellenbosch.

NARIGT wordt bij dezen gegeven, dat Tenders aan dit Kantoor zullen worden ontvangen tot **DINGSDAG,** den 10den December aanst., voor de Pacht der Inkomsten van de Tollen te "Sir Lowry's Pas," en die op den Weg naar Mosterdbaai, voor het jaar 1873.

Elke Tender moet de naamteekening der voorgestelde Borgen bevatten.

Verdere bijzonderheden zijn te vernemen op dit Kantoor.

De Raad verbindt zich niet den hoogsten of eenigen Tender aan te nemen.

R. J. CROZIER, Sec.

Kantoor van den Afdeelingsraad,
Stellenbosch, 13 Nov. 1872.

Leverancie van Voeder.

Afdeelingsraad, Stellenbosch.

TENDERS zullen aan dit Kantoor worden ingewacht tot DINGSDAG, den 10den December, 1872, voor de leverancie van Voeder aan de onderscheidene Statien aan den Maitland Weg, in deze Afdeeling, gedurende het jaar 1873.

De Tenders moeten den prijs melden van

Havergerven, per 100 lb.
Garst, per 3 bushels,
Haver, do.
Kaf, per 100 lb.

Het VOEDER te worden geleverd aan de Statien, op eene requisitie van de Opzigters, en partijen kunnen afzonderlijk tenderen voor de leverancie aan elke Statie, of voor het geheel bijeen.

Tenders zullen te gelijker tijd worden ontvangen voor de leverancie van Voeder te Stellenbosch voor twee Muileszels, als boven omschreven.

De Raad verbindt zich niet den laagsten of eenigen Tender aan te nemen.

R. J. CROZIER, Sec.

Kantoor van den Afdeelingsraad,
Stellenbosch, 13 Nov. 1872.

J. M. STRATH,

Horologemaker en Juwelier,

HEEFT op verzoek van onderscheidene zijner oude klanten op nieuw in persoon eene bezigheid geopend als Horologemaker en Juwelier op zijne oude standplaats, Hoek van St. Georges- en Kortemarktstraten.

Horologes, Pletische en Juwelierswaren.

BEVALLEN, — te Kruispad, op den 15den November 1872, Mej. M. J. DE OLIVEIRA, van eene Dochter.

BEVALLEN, van een Zoon, Mejufvrouw B. WETHMAR.

Malmestury, 13 Nov. 1872.

BEVALLEN,—Aan de Pastorie te Murraysburg, op den 7den dezer, van heren *achtsten* Zoon, Mej. A. A. LOUW (geb MURRAY).

Murraysburg, 11 Nov. 1872.

Algemeene Kennisgeving aan Bloedverwanten en Vrienden.

OVERLEDEN,—Op VRIJDAG morgen, den 8 November, mijn teedergeliefde Echtgenoote, SUSANNA JOHANNA WILHELMINA DE VILLIERS, geboren MINNAAR, in den ouderdom van 50 jaren 4 maanden en 9 dagen, mij nalatende om haar onherstelbaar verlies te betreuren, na eene genoegelijke echtverbindtenis van ruim 33 jaren.

A. BOSMAN DE VILLIERS A.P.z.

Paarl, den 11 Nov. 1872.

Kaapstad en Wellington Spoorweg

TIJDTAFEL.—NOV., 1872.

HEEN.

STATIONS.	Mylen.	1 Pass. en Goederen.	2 Pass. en Goederen.
		u. m. a. m.	u. m. p. m.
VERTREK:			
Kaapstad	..	7 16	3 40
Zontrivier	3	7 25	3 50
D'Urban Weg ..	12	7 53	4 20
Eersterivier ..	21	8 21	4 52
Stellenbosch .	31	8 51	5 23
Klapmuts	42	9 23	5 57
De Paarl	49	9 46	6 20
Lady Grey Brug	51	9 54	6 28
AANKOMST:			
Wellington.. ..	58	10 13	6 47

TERUG

STATIONS.	Mylen.	1 Pass. en Goederen.	2 Pass. en Goederen.
		u. m. a. m.	u. m. p. m.
VERTREK:			
Wellington	..	6 30	3 0
Lady Grey Brug	7	6 48	3 18
Paarl	9	6 58	3 28
Klapmuts	16	7 21	3 51
Stellenbosch	27	7 55	4 25
Eerste Rivier	37	8 26	4 56
D'Urban Weg ..	46	8 54	5 42
Zout Rivier ..	55	9 18	5 50
AANKOMST:			
Kaapstad . ..	58	9 26	6 0

De Zuid-Afrikaan.

KAAPSTAD, WOENSDAG, 20 NOV. 1872.

BISSCHOP MACRORIE EN HET BIJBELGENOOTSCHAP.

Op de jaarlijksche bijeenkomst van den Zuid Afrikaanschen Tak der Britsche en Buitenlandsche Bijbelvereeniging, den 8 dezer, in de Koopmansbeurs gehouden, werd door etteíijke sprekers gewaagd van een Protestantschen Bisschop te Natal, die geweigerd had het werk der Bijbelvereeniging te ondersteunen, omdat hij meende, dat zij, den Bijbel verspreidende "zonder levende prediking," meer kwaad dan goed deed. Een ieder weet nu dat de bedoelde Bisschop Macrorie is, de vertegenwoordiger in het Natalsche van "de kerk van Zuid Afrika in volle vereeniging en gemeenschap met de kerk van Engeland," in tegenstelling van Dr. Colenso's kerk, tegenover wien de heer Macrorie door wijlen Bisschop Gray in den tijd als Bisschop van Pietermaritzburg werd aangesteld.

De op de Bijbelvereeniging-vergadering door Prof. Cameron aangehaalde woorden komen voor in het antwoord van Dr. Macrorie op eene uitnoodiging van den Pietermaritzburgschen Tak om aan de werkzaamheden der vereeniging deel te nemen. Wij hebben nu de gansche correspondentie—die ongeveer vijf kolommen kleinen druks beslaat—voor ons liggende, en bevinden, dat de op de bijeenkomst aangehaalde woorden niet eene volledige of volmaakt juiste voorstelling van 's Bisschops standpunt geven. Immers hij voerde niet slechts een enkel maar een vijftal redenen aan, waarom hij zich niet in gemeenschap kan stellen met de Bijbelvereeniging. De eerste dezer is, dat de Vereeniging ter Bevordering van Christelijke Kennis, die sedert 200 jaar zoowel in Engeland als in het Buitenland God. Woord verspreidt, al de ondersteuning eischt, welke hij kan verleenen; de tweede, dat terwijl Socinianen, die Christus godheid ontkennen als leden en zelfs als sprekers op de bijeenkomst der vereeniging worden toegelaten, een leeraar der Anglikaansche kerk, zoodra hij van den verzoendood sprak, door den voorzitter is tot de orde geroepen; de derde, dat het een regel is der Bijbelvereeniging (hoewel niet opgevolgd door de takken), hare vergaderingen niet te openen met gebed in den naam van Jezus Christus; de vierde, dat de vereeniging de Douai vertaling des Bijbels verspreidde, en de vijfde, de door Professor Cameron aangehaalde. De Secretaris van den plaatselijken tak repliceerde zoover zijne kennis hem daartoe in staat stelde zelf op dit schrijven en refereerde het verder naar het Hoofdgenootschap in Engeland. Uit den brief, die door dat schrijven werd ontlokt aan den Londenschen Secretaris, blijkt, dat de Vereeniging ter Bevordering van Christelijke Kennis zelve grootendeels afhangt van het Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap voor vele der door haar gebezigde Bijbelvertalingen; dat het genootschap al zijne vergaderingen met gebed opent; dat geen enkel Sociniaan als lid des genootschaps bekend staat, dat indien het al waar is, dat een Anglikaansch predikant wegens het spreken over de Verzoening tot de orde geroepen werd, zulks geschiedde in strijd met de beginselen der vereeniging, en dat zij nog nimmer een enkel exemplaar van den Donai Bijbel heeft verspreid. Er werd over deze punten tusschen den plaatselijken Secretaris aan den eenen kant en den Bisschop aan den anderen, nog tamelijk wat afgehaspeld, maar Zijn Hoog-Eerw.'s beste vrienden zullen nu wel erkennen, dat hij gedwaald heeft. De strijd bewoog zich echter het scherpst om het vijfde punt van bezwaar. Doch ook dat schijnt grootendeels te rusten op eene verkeerde opvatting door Dr. Macrorie. Hij schijnt gemeend te hebben, dat de Bijbelvereeniging hare "Bijbelverspreiding zonder verklaring of prediking" stelt tegenover en niet ter aanvulling van de Levende Bediening; en dat zij in de toepassing van dat verondersteld beginsel heel onoordeelkundig te werk gaat, hare Bijbels meerendeels gratis verspreidende onder lieden die daarin geen de minste waarde stellen, alzoo hare middelen grootendeels verspillende. Dat ZHEerw. ook in dit opzigt dwaalt is duidelijk bewezen. Inderdaad leert een zorgzame en bedachtzame doorlezing der gansche correspondentie ons, dat per slot van rekening, het verschil van gevoelen tusschen beide disputerende partijen *over de besproken punten* niet uiterst groot is. En toch verwachten wij van de lange correspondentie weinig heil — ten minste geene toenadering van hetzij Bisschop Macrorie of van zijne leeraren tot de Bijbelvereeniging als vruchtgevolg daarvan. De daadzaak is deze—er zit meer achter de koele bejegening door 's Bisschops partij der vereeniging toegedragen, dan in de Correspondentie op den voorgrond wordt gesteld. Het is de Episcopaalsch Kerkelijke geest van uitsluiting—eene min of meer verholen sijmpathie met dat sleuteldogma eener andere Episcopale kerk "geene Zaligheid dan alleen in de schoot der kerk"—die ultra-hoogkerkelijken verhindert zamen te werken met leeraren en leeken van andere gezindten in de zaak der Bijbelverspreiding en in zoo menige andere onderneming, waaraan Protestanten gemeenschappelijk de hand slaan. Het zou op een verlagen der kerk gelijken,—op een erkentenis dat Dissenters evenzeer leeraren kunnen zijn der Christelijke kerk als de Anglikaansche priesters zelven—zaten Hoog Eerw. Bisschoppen, WelEerw. Kanonnikken en Dekens, en amper Eerw. Diakens, zamen met broeders van andere Protestantsche Genootschappen aan bij Bijbelvereeniging en kerkelijke vergaderingen. Als Protestanten hebben wij natuurlijk geen vrede met zulk exclusivisme. Maar verre zij het van ons de stem te paren bij den juichtoon, dien de WelEerw. Long en de heer Rutherfoord aanhieven wegens het feit dat zij niet behooren tot Macrorie's kerk. Neen, zij behooren niet tot Macrories kerk, maar wel tot Colenso's. Zij behooren tot eene kerk wier Bisschoppen — maar dan ook slechts sommige — geordend werden per Koningins mandaat, een mandaat waarop een Colenso evenzeer kon bogen als een Gray, tot eene kerk die het hoogkerkelijke vereenigt met het uiterst breedkerkelijke. Wij hadden gemeend, dat indien ware "Evangelischen" moesten kiezen, zij dan toch liever zouden behooren tot de kerk van den Bisschop von Maritzburg dan tot die van den Bisschop van Natal. Wij hebben even zeer een afkeer van priesterheerschappij en ritualistische praktijken als de allerlaagste van alle laagkerkelijken; maar wil men daartegen waken in de Engelsche kerk, men werke dan in de kerk zelve; men geve den leden der kerk, den leeken, een genoegzaam aandeel in het beheer der kerkelijke inrigtingen, en storme niet telkenmale kleingeloovig, vreesachtig, beklemd van gemoed, den Staat in de armen, door van schrik bestorven lippen zuchtende "Help ons, gij mandaat der Koningin!"

EENE SPECIALE VERGADERING zal heden voor den Meester gehouden worden in den insolventen boedel van Johan Hendrik Wicht.

DE Z. A. Bijbelvereeniging houdt morgen avond hare algemeene vergadering. Dr. Robertson zal bij deze gelegenheid voorzitter zijn en Ds. Morgan eene opwekkingsrede houden.—*Zie Advertentie.*

TELEGRAAF.—Naar men verneemt is de tender van de heeren Gebroeders Siemens voor het spannen van een telegraaf tusschen Fort Beaufort en Colesberg aangenomen.

DS. H. W. BRANDT, voorheen predikant te Boshof, is den 1 Sept. ll. te Hoogland in Nederland door Ds. van Broekhuijzen als leeraar aldaar bevestigd.

DE HEER BROWNLEE, de nieuwe minister voor Inboorlingzaken, wordt gezegd de kandidatuur voor Albert te zullen aanvaarden, zoodra de zetel van den heer Hopley vakant is verklaard.

WEGBELASTING.—Door den Raad der afdeeling Piketberg is op de vaste goederen eene belasting geheven van een halve penny per pond sterling, te worden betaald op 1 Januarij 1873.

HET SCHIP "CALEDONIAN" is Maandag op reis gegaan naar Mauritius, met zich uit Kaapstad nemende 1003 zakken zemelen, 401 dito haver, 2 balen havergerven, 2 paarden en 600 kistjes rosijnen.

BURGERSDORF.—Alweder heeft het aldaar op verscheidene dagen heerlijk geregend.—In het distrikt heerscht onder de kinderen en jongelieden eene zware verkoudheid, het uitwerksel waarvan veel gelijkt op kinkhoest.

HET CONCERT, gisteren avond door de "Tonic Solfa" klasse, onder de leiding van den heer Ashley gegeven, werd met schitterend succes bekroond. Een volledig rapport geven wij in ons volgend nommer.

DE HEER A. F. GIBSON op Dutoitspan zal eerstdaags een nieuw vervoer voor passagiers daarstellen van Port Elizabeth naar de Diamantvelden en van daar naar de nieuwe goudvelden in de Transvaal.

NIEUWE INSOLVENTIES.—Charles Owen, landbouwer te Uitenhage: schulden, £123 14s.; te kort, £41 14s. 4d. William Krause, algemeene handelaar te King William's Town; schulden, £156 13s. 5d.; tekort, £104 18s. 7d.

WIJLEN DR. MURPHY.—Voor het fonds om een gedenkteeken—te bestaan uit een orgel—voor den overleden Katholieken priester, Dr. Murphy, op te rigten, was in het begin der vorige week te Port Elizabeth reeds £400 bijeengebragt.

VASTGOED.—Als een bewijs van de ongemeene rijzing in de waarde van vaste goederen te Grahamstad wordt medegedeeld, dat het kantoor, door den Stedelijken Raad tot hiertoe voor £50 in 't jaar gehuurd, onlangs op nieuw ingehuurd is voor £120.

TENDERS.—Ten Auditeurskantore worden tot 12 December aanst. op nieuw tenders gevraagd voor het eenmaal in de week vervoeren der malen tusschen Graaff-Reinet en Middelburg. Bij de eerste aanvraag waren geene voldoende tenders ingekomen.

DE HEER J. CROSBIE, laatst griffier van het Oostelijk Distriktshof en thans C. C. en R. M. te Humansdorp, heeft de hem aangeboden betrekking van Clerk of the Peace te Kaapstad aangenomen in plaats van den heer J. B. Currey, die bevorderd is tot Kolonialen Secretaris van West Grikwaland.

GEWEERPASSEN.—Wij (*Journal*) hebben een geweerpas gezien, die door een ambtenaar in het Transkeische afgegeven was en waaruit blijkt, dat door sommige uitreikers van zoodanige passen geheel geen zorg gedragen wordt tegen het plegen van bedrog. De nommers zijn allen in cijfers in plaats van in woorden, zoodat de houder van een pas door een enkele pennestreek van 1 geweer er 11 en van 1 lb. buskruid 11 lb. maken kan.

AARDBEIJEN. — De *Journal*, van de Grahamstadsche markt sprekende, zegt dat onder "de artikelen van voedsel om te eten," de aardbeijen thans zeer overvloedig zijn, ja dat nog in geen enkel jaar te voren er zulk een ruimen toevoer van die heerlijke vrucht aangebragt is.

SCHOUWBURG.—Wij vernemen, zegt eene zustercourant, dat iemand van grooten ondernemingsgeest alhier voornemens is om op een zeer geschikte plaats in Kaapstad een schouwburg te laten bouwen, en dat bedoeld lokaal binnen zes maanden gereed zal zijn voor openbare uitvoeringen.

DE VRIJWILLIGE SCHERPSCHUTTERS hebben hun schietterrein verplaatst van Groenepunt naar het landgoed van den heer Jurgens in de rigting van de waschplaats en naast het eigendom van den hoofdregter Bell. Zaturdag hebben zij reeds een aanvang gemaakt met hunne oefeningen op de schijf aldaar.

DE HOLLANDSCHE TAAL.—Wij vernemen met bijzonder genoegen, dat de heer H. J. Stollé, Kandidaat in de Letteren van de Utrechtsche Hoogeschool, voornemens is in het begin der volgende maand in de Mutual Hall eene klasse te openen voor jonge lieden voor de studie der Hollandsche taal. Tijd en voorwaarden zullen later worden bekend gemaakt. Wij wenschen hem alle mogelijke succes.

ONGELUK.—Zaturdag kreeg bij het lossen van een schip in 't dok een der koelies een opstopper van een kist, die aan het takelwerk hing en aan wal geslingerd werd. De man verloor zijn evenwigt, tuimelde in 't water en zonk naar de diepte. Hij kwam echter weer boven en wist zich aan een der schoorbalken van den wal vast te houden, tot dat men er in slaagde hem met een touw naar boven te halen.

AANSTELLINGEN.—De heer F. Loeffler tot veldkornet van de wijk Springbokfontein, afdeeling Namaqualand, in plaats van den heer W. van Schoor, die uit genoemd distrikt vertrokken is; bij de Kafferlandsche vrijwilligers, troep van Gonubie, George Blain tot kapitein, Georg Grey tot 1sten luitenant en William Warren tot 2den luitenant; troep van Komgha, James Samson tot kapitein, John Cowie tot 1sten luitenant en John Nel tot 2den luitenant.

OFFICIELE OPGAVEN.—In de *Gazette* van gisteren komen opgaven voor, waaruit blijkt, dat aan de beide spoorwegen in de afgeloopene maand October aan passagiers- en goederenvracht is ontvangen de belangrijke som van £5,344 11s. 5d.; de ontvangst aan invoerregten was in diezelfde maand aan de verschillende havens der kolonie £59,987 1s. 1d.; de uitvoer van kopererts heeft bedragen 842 tons en de kustgewijze verscheping van vuurwapenen en ammunitie uit Tafelbaai was 98 geweren, 900 lb. buskruid en 138 centenaars lood.

ABERDEEN.—Aan de *R. G. Advertiser* schrijft een correspondent uit Aberdeen het volgende onder het hoofd "goed geluk": —"Gisteren (7 dezer) des avonds om half negen begon het regenen, en dat ging zoo den ganschen nacht door. 't Was een goede doordringende regen, waaraan groote behoefte bestond. Ik weet van niet minder dan zes boeren, die gisteren hier doorkwamen op weg om water voor hun vee te zoeken. Zij kunnen nu naar hunne plaatsen terugkeeren, daar de regen sterk genoeg was om water in hunne dammen te brengen."

DE ARBEIDERSKWESTIE.—Men verneemt dat verleden week te Stellenbosch eene openbare vergadering gehouden is, waarop besluiten genomen zijn, sterk er op aandringende, geen boerenarbeiders te emploijeren aan de spoorweg-werken, aan de uitbreiding waarvan welhaast zal worden begonnen. Men weet dat de Regering reeds in Mahurasland 150 arbeiders heeft geëmploijeerd, die over eene maand zullen aankomen; maar de heer Bain heeft bovendien ook koloniale arbeiders in dienst genomen voor den spoorweg van Wellington naar Nieuwekloof. Gedeelten dier lijn zullen in onderafdeelingen bij kontrakt worden aanbesteed.

POGING TOT ZELFMOORD.—De *Watchman* verhaalt dat verleden Dingsdag bij de Tembani een jonge kaffer door de politie werd aangehouden met een paard en geweer bij zich, die vermoeden opwekten van gestolen te zijn. Later echter moet zijn gebleken, dat de jonge man eerlijk aan het paard was gekomen, maar omtrent het geweer kon hij geene voldoende rekenschap geven. Spijt, schaamte of teleurstelling over zijne inhechtenisneming bragt hem plotseling tot zulk een radelooze wanhoop, dat hij een mes uit den zak trok en zich daarmede de onderbuik openreet, het gevolg waarvan was, dat er vrees bestaat voor een noodlottigen afloop dier roekelooze daad.

HOE DE GEVOELENS UITEENLOOPEN.—Vele Oostelijke bladen roemden 's heeren Brownlee's aanstelling tot Secretaris voor Inboorlingzaken als de allerbeste, welke de heer Molteno had kunnen doen. De Grahamstadsche *Star* daarentegen gewaagt van den heer B. als "een heer die zeer hoog geacht wordt als kaffertolk, maar geheel onbekend is in de staatkundige wereld," en ziet niet in van wat nut zijne kennis der kaffertaal hem te Kaapstad zijn zal. Voor dit ambt zoowel als voor publieke werken—zegt het blad—koos de heer Molteno twee heeren, die de inzigten der groote meerderheid in de Oostelijke Provincie niet deelen en die beiden afkomstig zijn uit eene kleine stad.

BEDFORD.—Omtrent het noodlottig ongeval, dat aldaar onlangs plaats had, waardoor een jonge Afrikaander, Scholtz genaamd, het leven verloor, verneemt men thans dat hij met een inlandschen knaap bezig was met een geweer te spelen. Zij wilden met het geweer dopjes afschieten, doch de inlandsche knaap werd, toen hij op het punt stond van te vuren, door een anderen kleurling gewaarschuwd, die hem zeide dat het geweer geladen was; maar dewijl de knaap het pas kort te voren had afgevuurd, geloofde hij het niet en stoorde zich niet daaraan. Het gevolg was dat hij den ongelukkigen Scholtz doodschoot. Het blijkt dat de inlander op 's overledene's verzoek het geweer op hem gerigt en afgeschoten had.

DE BEWEERDE DIAMANTVELDEN VAN ARIZONA.—De voornaamste fout die met betrekking tot deze zwendelarij werd begaan, was dat men de ontdekking als al te schitterend voorstelde. Het blijkt, dat eenige pakjes echte diamanten, saffieren en robijnen, werkelijk van San Francisco naar Londen werden verscheept; maar dat men al dadelijk vermoeden kreeg, dat de zaak niet pluis was, toen men vertelde dat een "kwart diamanten, behalve robijnen en saffieren" in ééne week was gevonden door een of twee delvers. Zelfs aan de Kaap zegt de *L. and C. News*, zou zulk eene geschiedenis zelfs door den gelukkigsten delver niet worden geloofd. In Brazilië wordt gemiddeld door 500 slaven niet meer dan een handvol diamanten per jaar gevonden.

DE TREKMACHINE.—STELLENBOSCH.—Wij vernemen dat de Afdeelingsraad van dit distrikt met de eenparige stemmen van deszelfs onofficiele leden besloten heeft, een verbod uit te vaardigen tegen het gebruik, op de wegen onder zijn beheer, van de nieuwe stoomtrekmachine. Men schijnt erg bang te zijn voor ongelukken. De geldigheid van zoodanig verbod mag wel worden betwijfeld. Mogten er ongelukken gebeuren, de oorzaak waarvan bepaald op de machine kan worden te huis gebragt, dan kan men zijn verhaal hebben op de eigenaars. Maar het zou allen vooruitgang belemmeren, indien een plaatselijk ligchaampje als een afdeelingsraad de magt in handen had om vrij verkeer op welke wijze ook tegen te gaan.—*Volksblad.*

EEN DIAMANT VAN 288 KARATEN.—De *E. P. Herald* heeft van de diamantvelden een brief ontvangen, gedateerd 10 dezer, waarin het volgende voorkomt:—"Een diamant van 288 karaten, de grootste diamant in de wereld, werd verleden week op Waldeks Plant gevonden en de gelukkige vinder is de heer Robert Spalding. De steen is wankleurig en heeft een vlek, maar is de grootste diamant in de wereld en de glans er van is even verblindend als de zon zelve. Uit dezelfde claim is ook een diamant van 60 en een van 30 karaten opgedolven." De correspondent heeft het ver mis met de bewering, dat deze de grootste diamant in de wereld is; maar hij is wèl de grootste die er tot nog toe op onze diamantvelden gevonden is.

QUEEN'S TOWN.—De kantoren van de plaatselijke Landbouw Bank zijn voor £2000 verkocht aan den heer Sonnenberg.—De *Representative* zegt dat de Stormbergsche koolvelden in Engeland de aandacht trekken, en dat een koopman in steenkool uit Engeland heeft geschreven aan den heer Sprigg, hem eenige vragen voorleggende en den wenk gevende, dat indien de uitgestrektheid en waarde der koolmijnen volledig het Engelsche publiek onder de aandacht worden gebragt, een belangrijke thans in Engeland renteloos liggende som zou worden besteed aan de ontginning eener nieuwe industrie in de kolonie. [Zou men daartoe wel Engelsch kapitaal behoeven? In de meeste onzer publieke inrigtingen liggen duizenden van ponden renteloos. De Commercial Bank is niet de eenige die £60,000 beschikbaar heeft voor eene goede onderneming.]

DE EDELE HEER, thans Zijne Excellentie Richard Southey, staat nu op het punt om naar West Grikwaland te vertrekken en de hooge betrekking van Luitenant-Gouverneur dier nieuwe nederzetting te aanvaarden. Zijne afreize zal waarschijnlijk binnen eenige dagen geschieden. De heer J. B. Currey, gedurende eenige jaren klerk bij het Vredegeregt te Kaapstad, zal Z. E. vergezellen in hoedanigheid van Kolonialen Secretaris, maar wie tot Thesaurier-Generaal benoemd en of die benoeming alreede geschied is, is nog niet publiek bekend. Maandag avond werd den heer Southey door de Civil Service Club in haar lokaal een afscheidsmaaltijd aangeboden, alwaar de beste wenschen werden geuit voor eene voorspoedig loopbaan in den nieuwen en belangrijken wrekkring, waartoe de Edele heer geroepen is en waartoe hij geacht wordt, zoo bij uitnemendheid geschikt te zullen zijn.

PORT ELIZABETH.—De baai heeft gedurende eenige dagen een bezoek gehad van een groote hoeveelheid snoek, iets dat de *Herald* zegt, een zeer ongewoon verschijnsel te zijn.—De diamantmarkt is nog even lusteloos als nu verscheidene weken aan een het geval is. Wat er nog verkocht wordt gaat voor zeer lage prijzen van de hand. De kooplieden schijnen slechts dan transaktien te willen doen, als zij de kostbare steenen bekomen kunnen voor prijzen, die hen voor verledene en toekomstige verliezen dekken.—Verleden week is een drukker van handwerk door den magistraat ter teregtzitting verwezen op eene aanklagt, dat hij het fonds van weldadigheid, waarvan hij secretaris was, door verduistering beroofd heeft van ruim £14. Den tweeden keer toen hij voorkwam, bekende hij het geld zich toegeëigend te hebben, maar met voornemen om het terug te betalen, waarin ziekte hem verhinderd had. De magistraat zeide dat hij inmiddels de zaak aan den Soliciteur-generaal zou bekend maken om diens opinie in te winnen.

ALOE.—Uit berigten, met de *Walmer Castle* van Mauritius te Port Elizabeth aangebragt, blijkt dat op genoemd eiland een nieuwe tak van nijverheid in het leven gesprongen is, daarin bestaande, dat door eene heel eenvoudige bewerking de vezel van den aloeplant verkregen en dat daarvan uitmuntend touw geslagen wordt. De vezel wordt op de Engelsche markt betaald met £25 tot £40 per ton, en het daarvan gefabriceerde touw is van £80 tot £100 per ton waard. In de Kamer van Koophandel te Port Elizabeth zijn door den heer Wilmot monsters zoo wel van den vezel als van het daarvan gemaakte touw ter tafel gedeponeerd. De vezel, zegt genoemde heer, is afkomstig van de "Fourcroya gigantea" of groene aloe, en hij verzekert, dat de geheele kunstbewerking van den allereenvoudigsten aard is. —Wij zeggen het de *Herald*, die dit alles medegedeelt, volmondig na, dat er geene enkele reden bestaat, waarom Zuid Afrika ook niet den aloevezel op groote schaal uitvoeren en er touwwerk of matten van maken zou. Goed voorgaan doet wèl volgen.

NOODLOTTIG ONGEVAL.—WELLINGTON, 18 NOV. 1872.—Een kleurling, Jan genaamd, woonachtig aan de Kaap en koetsier in dienst bij eenige Maleijers te Wellington, ging Zaturdag avond om 8 ure van het station Wellington een kar afhalen die per trein van Kaapstad kwam. Door de eene of andere oorzaak gingen, zoo wordt verhaald, de paarden op den loop, terwijl hij nog voor hen stond. Het gevolg was dat paarden en kar over hem gingen. Het eene wiel ging over zijn borst, zoo dat hij oogenblikkelijk een lijk was. Gisteren namiddag om 5 uur werd de man zonder eenige ceremonie reeds begraven. Zijne vrouw en kinderen wonen te Kaapstad en weten misschien nu nog niets van zijn dood. Hoe verschrikkelijk! binnen den tijd van 21 uren frisch en gezond, en dood en begraven! De Maleijers bij wie hij in dienst was, zijn reeds van morgen vroeg vertrokken naar de Diamantvelden. Zou het in zulk geval niet noodig wezen, een naauwkeurig onderzoek te doen naar het een of ander? En *wie* moet het doen?—*Medegedeeld.*

JANSENVILLE.—Zondag morgen, 10 dezer, brak in de buitengebouwen op de plaats van den heer Fourie een hevige brand uit, die door het vernielen van tienduizend havergerven en voorts milies, graan en machinerie, eene onverzekerde schade van ongeveer £500 veroorzaakte. In het brandende perceel bevonden zich ook eenige paarden, maar die werden gelukkig gered.—In de nalatenschap van wijlen Christina Slabbert werd Woensdag 6 dezer eene groote verkooping gehouden, die druk bezocht was en goede resultaten opleverde. De plaats Matjesfontein, 3000 morgen groot, deed £2000; de dito Zuurhoek, 1600 morgen, £1,700; Osplaats, een stuk grond van 132 morgen, haalde niet minder dan £375; voor ossen werd £4 15s tot £11 7s 6d betaald; voor koeijen £3 12s 6d tot £7 10s; voor paarden £16 15s tot £20; voor kapaters 12s tot 20s; voor bokooijen 4s 6d tot 10s 3d enz. Al het verkochte, gereedschap en huisraad daaronder gerekend, bragt de som van ruim £5,390 op.

DE OORLOG IN KAFFERLAND.—De *King William's Town Gazette* geeft eene beschrijving van den afschuwelijken toestand, waarin de "groote plaats," het voornaamste tooneel van den jongst gevoerden oorlog tusschen Gangelizwe en Kreli zich onlangs bevond. Behalve andere bewijzen van verwoesting zag men daar in alle rigtingen hoopen verslagen kaffers in alle graden van ontbinding over den grond verspreid, de lucht met een verschrikkelijken pestwalm vergiftigende.— De kaffers moeten nog zeer opgewonden zijn en als het gouvernement niet spoedig een besluit neemt omtrent het verzoek van Gangelizwe om met zijn volk onder de Britsche onderdanen te worden opgenomen, verwacht men binnen niet ver verwijderden tijd weer moeijelijkheden; want Kreli zou, naar gezegd wordt, bepaald besloten zijn, om Gangelizwe's grondgebied uit krachte van veroveringsregt in te palmen, niettegenstaande hij heel wel moet weten, dat zelfs zijn tegenwoordig gebied hem alleen tot wederopzegging toe en op voorwaarde van goed gedrag aan zijnen kant is afgestaan.

ALWEDER EENE AANHALING IN HET DOK.—Zaturdag namiddag is door de waakzaamheid van den heer J. A. le Sueur, een der beambten bij het departement van invoer, andermaal een smokkelaar in handen gevallen en tot zijn pligt gebragt. Hij was een passagier, per *Northam* hier aangekomen met bestemming naar Port Elizabeth. Zijn naam wordt niet genoemd, maar van zijne persuasie zegt men dat die zekere reputatie bezit. De feiten, als medegedeeld klinken nog al zonderling en schijnen aan te duiden dat men met een oud gediende in het vak te doen had. Met een van argeloosheid en onschuld stralend gelaat vertoonde zich onze sirjeur in het visiteurskantoor en bood een hoededoos aan, met verzoek om dien te verzegelen, ten einde verdere moeite van visitatie in Port Elizabeth te voorkomen. Op de vraag wat er in was, gaf hij een onbevredigend antwoord en de heer le Sueur het voorwerp openende vond er voor eene waarde van ongeveer £300 aan kleinoodien in. Die bagatel werd natuurlijk verbeurd verklaard. Naar men zegt, maakte de bedriegelijke stommerik zich dadelijk aan eene andere, welligt nog ergere misdaad schuldig, namelijk aan eene poging om den ambtenaar voornoemd door een aanbod van £20 om te koopen. Het schijnt dat de teleurgestelde sluiker met de *Northam* naar Port Elizabeth vertrokken is, maar zijn hoededoos met haar kostbaren inhoud bevindt zich thans onder de teedere zorgen van den heer Orpen. Uit dit en vroegere voorvallen blijkt, dat de autoriteiten een man als den heer le Sueur, die zoo naijverig waakt over de regtmatige belangen der algemeene inkomsten, wel degelijk in waarde mogen houden.

UITENHAGE. — Onder voorzitterschap van Ds. Steijtler is eene vergadering gehouden, waarop besloten werd, eene dagschool op te rigten, behoorende tot de Nederduitsch Gereformeerde kerk. Voor dat doel werden de heeren F. Lange, Brehm, Liesching, de Beer, C. Heugh, de Korte en Taute als eene commissie van uitvoering gekozen. De heer Steijtler deelde mede, dat de leden der gemeente goed gestaan hadden elk voor 10s. in 't jaar ten dienste dier school, die bovendien nog aanspraak heeft op eene subsidie van 't Gouvernement als zendingschool.—Verleden Donderdag is met veel plegtigheid en deftigheid het huwelijk bevestigd tusschen den heer C. Vos, een thans in den Vrijstaat gevestigde Nederlander, en eene nicht van de heeren F. en P. Lange.—De naar en van Port Elizabeth rijdende passagierswagens van Cobb en Cole voorzien, te oordeelen naar het druk gebruik dat daarvan gemaakt wordt, in eene werkelijke behoefte. Verleden Dingsdag avond, bijv., kwam er eene koets te Uitenhage aan met 16 passagiers en den volgenden morgen vertrok zij weder met 27 reizigers.

DE NIEUWE ORDE VAN ZAKEN.—Naar men verneemt, is Gouverneur Barkly van plan om in de *Gazette* van aanstaanden Vrijdag het nieuwgekozen Ministerie te proklameren. Al de leden van het Kabinet, met uitzondering van Dr. White, bevinden zich thans in Kaapstad, zijnde de heeren Brownlee en Smith Zondag per de *Norseman* alhier aangekomen. Men is eenigzins benieuwd, te weten, langs welken weg de Gouverneur den heer Davidson door diens opvolger zal doen vervangen, daar die Edele heer het voornemen te kennen gegeven heeft, van zijn post als Thesaurier-generaal geen afstand te zullen doen, voor dat zijn pensioen of wachtgeld vastgesteld is, overeenkomstig de wet op de invoering van Verantwoordelijk Bestuur. En voorzeker klinkt het eenigzins vreemd, dat de aftredende ambtenaren hun mandaat zouden moeten nederleggen alvorens omtrent de vergoeding voor het verlies hunner posten vaste bepalingen zijn gemaakt, hetwelk een der voorwaarden van de bedoelde wet is.

GRAAFF REINET.—In den loop der gepasseerde week zijn heerlijke regenbuijen gevallen. Vrijdag werd de regen gevolgd door geregelde winterkoude. De bergen rondom Aberdeen droegen besneeuwde kruinen.—Bij den Municipalen Raad is door een groot aantal inlanders een verzoekschrift ingediend, om een stuk woesten grond aan hen af te staan voor eene lokatie. Het onderwerp werd besproken, maar daar er stemmen voor en tegen waren, en men meende dat het publiek er ook over gehoord moest worden, werd de verdere behandeling uitgesteld tot December.—De *Advertiser* beklaagt zich, dat een jong Duitsch goochelaar, die zich Herr Liebpaltz noemt, zonder zijne drukkersrekening te betalen of een enkel spoor van zich na te laten, verdwenen is.—Aan hetzelfde blad wordt door den heer Perry, wonende op de plaats "Tweekuilen," distrikt Middelburg, geschreven, dat het onlangs door hem beraamde nieuwe stelsel van besproeijing uitmuntend voldoet. Met de hulp van één man had hij in een uur tijds 21 bedden, ieder van 120 voet lang, voldoende bewaterd.—De plaatselijke bibliotheek heeft eene belangrijke kollektie nieuwe en daaronder zeer gezochte werken ontvangen.

HUWELIJK VAN DEN EDELEN HEER SOUTHEY.—Gisteren is de Edele heer Southey, Koloniale Secretaris alhier en de aanstaande Luitenant-Gouverneur van West Grikwaland, of de Diamantvelden, in het huwelijk bevestigd met Susanna Maria Hendrika, de tweede dochter van den WelEd. heer A. Krijnauw, die, sedert een aantal jaren een der ouderlingen geweest is van de Gereformeerde gemeente alhier. De dienst werd verrigt door den WelEerw. Dr. Robertsen, die sedert vele jaren een intieme vriend van den heer Southey is, in de tegenwoordigheid van eene groote schare, waaronder zich bevonden de Lt. Gouverneur met zijne echtgenoote en dochter, de Hoofdregter, Sir Sydney Bell, verscheidene leeraren van de Engelsch Episcopale Kerk en een aantal andere vrienden van den heer Southey, en de familie Krijnauw. Na afloop der huwelijksplegtigheid was er een prachtig huwelijksfeest bij den heer Krijnauw, waarbij aanspraken gehouden werden door den heer Southey, Sir Sydney Bell, Dr. Robertson en anderen. Het feest liep hoogst genoegelijk af, en om half vier ure vertrok het echtpaar met den namiddagtrein naar Somerset, achtervolgd door de beste wenschen van betrekkingen en vrienden. De wensch is geuit, en daarmede vereenigen wij ons, dat dit huwelijk weldra gevolgd moge worden door anderen; want het hoogste gezag heeft verklaard, dat het niet goed is, dat de mensch alleen zij.

RIEBEEKSKASTEEL.—De arme herderlooze gemeente van dit vergeten dorpje had ll. Zondag het genoegen Ds. W. Robertson jr. voor haar te zien optreden. Met de welsprekendheid dien jeugdigen leeraar eigen, bepaalde hij de aandacht der gemeente 's voormiddags bij Jes. lv: 1, en sprak over eene volle, vrije en dadelijke zaligheid voor iedere dorstende ziel om *niet* verkrijgbaar,—en in den namiddag koos hij tot tekstwoord 1 Cor. viii: 24, het leven des Christens vergelijkende met de Corinthische wedloopers. Mogen beide op treffende en onverbeterlijke wijze uitgesprokene leerredenen die vruchten dragen, om welke de spreker in zijn gebed zoo vurig smeekte.—Aan een kind van den heer C. Grobbelaar jr. (zoon van onzen geachten ouderling) werd het Sacrament des Heiligen Doops bediend; mogt de zegen door den leeraar op de namen Maria Magdalena uitgesproken, aan het wicht verwezenlijkt worden. Gelukkig Tulbagh, dat zich in het bezit van zulk een zielenherder kan verheugen! Wij danken ZEerw. dat hij zich onzen armen herderloozen toestand zoo aantrekt, en hopen, dat hij nog dikwijls de blijde mare des heils tot ons zal brengen. Alles behalve benijdenswaardig is onze toestand, ééns per maand, op Dingsdag, dus een *werk* dag, komt de Eerw. Moorrees, onze Consulent, om te preêken, en alsdan is het grootste gedeelte der gemeente verhinderd naar kerk te komen, zoodat men de kerk zelden meer dan half gevuld ziet.—Zouden andere leeraren niet het voorbeeld van Ds. Robertson kunnen volgen en nu en dan een beurt waarnemen, of zullen onze kerkdeuren immer Zondags gesloten blijven?—De vooroogst is vrij goed uitgevallen, maar in den naöogst is veel schade door roest; en wel zóó, dat er aan de overzijde der Bergrivier landerijen zijn, waar men niet noodig heeft den sikkel in te steken.—*Correspondent.*

BEAUFORT WEST.—De vrees voor eene langdurige droogte, waarvan sommigen reeds gemeend hadden, de voorteekenen te zien, is, tijdelijk althans, geweken. Verleden Donderdag begon de lucht plotseling te betrekken en weldra goten de wolken hun langgewenschten last over stad en omstreken uit. Tot Vrijdag morgen hield de regen aan en herhaalde zich Zondags weder. Daarna werd het mooi weer. Toen Vrijdags de wolken optrokken, zag men de Nieuweveldsche bergen met sneeuw gekroond.—Een kaffer in dienst van den heer D G de Villiers heeft zich bij het behandelen van een geweer door de dij geschoten. Dr. Drew, die hem onder handen heeft, zegt dat de man herstellende is en dat als bij de wond geen koudvuur komt, het been niet zal behoeven afgezet te worden.—Alweder heeft een Beauforter een fortuintje gehad op de Diamantvelden. Het is de heer Z J de Beer, die na veel arbeids eindelijk beloond is met het vinden van een schoonen veertigkarater.—De *Courier* verhaalt een amusante grap, die verleden week aldaar moet zijn voorgevallen. De kondukteur van een der transportwagens was over zijn thee geraakt, en men gaf hem een der buitenzitplaatsen om tot zichzelven te komen. Hij was daar echter niet mee tevreden, vloog van den wagen en ging voor de paarden staan om ze tegen te houden. Een der passagiers, een Yankee naar men zegt, te vergeefs beproefd hebbende den man tot rede te brengen, sprong van den wagen, greep den halstarrigen kondukteur bij den kraag, sleepte hem naar een boom en riep om een touw om hem op te hangen. Dat had de gewenschte uitwerking; de halfdronken veroordeelde viel voor zijn gewaanden beul op de knieën, bad om genade en kreeg pardon, waarop de reis zonder stoornis werd voortgezet.—De magistraat heeft een ontvlugten maar weder in hechtenis genomen gevangene met een extra drie maanden dwangarbeid bedeeld, maar tevens den konstabels gewaarschuwd, dat als zij de gevangenen niet goed bewaken, hij hen tot eene boete van £5 veroordeelden zal.

ONS MINISTERIE.—De *Graham's Town Journal* zegt, dat men den 11 dezer te Grahamsstad verrast werd door de aankomst van twee leden van ons aanstaande kabinet, t.w., de heeren C A Smith en C Brownlee, beiden van King William's Town. Beiden heeren werd aanbevolen hun ambt op de plek te aanvaarden. Van den heer Smith werd verlangd, dat hij een plek zou kiezen voor het Grahamsstadsche Spoorwegstation en van den heer Brownlee, een gebouw over te nemen als kantoor voor zijn nieuwe departement. Natuurlijk gaven beide ministers in esse te verstaan, dat zij niets officieels kunnen doen voordat zij te Kaapstad—werwaarts zij op weg waren—zullen zijn gearriveerd. Onze tijdgenoot bedient zich van de gelegenheid, om eenige opmerkingen te maken over het kabinet en deszelfs leden. De heer Brownlee zal eene zitplaats in het Parlement moeten vinden. Er zullen weldra drie vakaturen in de Oostelijke Provincie zijn, t.w. een te Grahamstad, ontstaan door het aftreden van den heer Glanville; een te Oost Londen, veroorzaakt door 's heeren Wrights bedanking, en een te Albert door het afwezig zijn van den heer Hopley gedurende de gansche jongste Parlementszitting. Wat de Grahamsstadsche vakature nu betreft, die is reeds toegezegd aan advokaat de Wet; Oost Londen zou welligt niet door den heer Brownlee worden aangenomen, daar het niet mooi zal staan, indien twee der ministers leden voor Britsch Kafferland zijn. Alzoo staat slechts Albert ter beschikking van den heer Brownlee, en zelfs die vakature zou hem welligt worden betwist, en wel door den met korten omslag uitgewipten heer Hopley. En al verwierp de heer Brownlee ook de vertegenwoordiging van Albert, dan nog zou het gansche ministerie veel gelijken op een Westelijke Grens-affaire. Als een geheel voldoet het kabinet niet aan 's redakteurs verwachtingen. Waarom Dr. White werd gekozen tot Thesaurier Generaal begrijpt hij niet. Dat de heer Brownlee praten kan, daaraan valt niet te twijfelen: het zal veel moeijelijker zijn den stroom zijner welsprekendheid te stremmen, dan dien aan den gang te zetten. "De positie van den heer Molteno en diens ambtgenooten is heldhaftig. Wij hopen dat zij in staat zullen zijn als helden te handelen. Welligt gevoelen zij zich tot welslagen aangeprikkeld zoowel door de kwalijk verholen spotternij van laauwe vrienden als door de schimptaal van openbare vijanden. Wat zij ook mogen verliezen, men zal hun niet de historische eer kunnen ontroven van het eerste Verantwoordelijk Bestuur aan de Kaap te zijn." Zoo besluit het blad zijn artikel.—Uit nadere berigten blijkt, dat de heer Brownlee zich voor Albert gaat kandidaat stellen, terwijl te Oost London eene requisitie wordt geteekend aan zekeren kapitein Brabant.

ALIWAL NOORD.—Alweder heeft een blanke alhier getracht zelfmoord te plegen. Overmatig brandewijn drinken was de oorzaak.—De heer Nicholaas Bekker berigt, dat een noodlottig ongeluk voor veertien dagen op zijne plaats geschiedde. Eenige gekleurde kleine jongens waren badende in een dam. Een hunner poogde te zwemmen door den dam, doch had pas het midden bereikt, toen zijne krachten hem begaven en hij om hulp riep. Zijne kameraads waren te bevreesd om hem te volgen, maar liepen naar huis om van het gebeurde berigt te geven. Toen hulp opdaagde, was de kleine verdronken.—De heer Hendrik Coetzee, van Stormberg, heeft eene onaangename outmoeting gehad met eene slang. Ongewapend in het veld zijnde, kwam hij plotseling af op het ongedierte, dat hem dadelijk te lijf ging. De heer Coetzee zette het op een loopen en een korten afstand vooruit komende, raapte hij steenen op en keerde terug om zijn vervolger af te maken. De slang schoot plotseling te voorschijn; Coetzee hield stand, doch niettegenstaande zijn steenenwerpen viel de slang hem aan en achtervolgde hem tot ongeveer eene mijl ver en tot voor zijne deur, doch daar schoot Coetzee zijne tegenpartij dood.—De plaatselijke krant verhaalt een mooi staaltje van geknakte "parmantigheid." Eenige ambachtslieden in een naburig dorp gaven voor eenige avonden eene private danspartij in de groote zaal van het hotel, die voor dat doel speciaal afgezonderd was. Alles ging zeer ordelijk en aangenaam toe, totdat twee verwaande jonge "heeren" ongenoodigd kwamen binnenstappen en zich koeltjes bij de gasten voegden. Verzocht wordende heen te gaan, daar de partij eene private was, weigerden zij zulks eerst, maar gingen later heen wraak dreigende. Het dansen was na deze verstoring pas op nieuw begonnen, of de beide indringers kwamen terug, vergezeld van onderscheidene andere snuiters. Een der beide eerste bezoekers genaakte een danser op dreigende wijze en werd dadelijk tegen den grond geslagen. Zijne maats drongen toen naar het front en eene algemeene vechtpartij volgde. Stoelen werden stuk geslagen, dames vielen flaauw en de opgewondenheid was groot. Een lastbrief werd aangevraagd tot in hechtenisneming der rustverstoorders, doch niet verleend, maar had toch ten gevolge dat zij aftrokken, de meeste met blaauwe oogen, na goed op hun baatje te hebben gekregen. Een der jonge borstjes heeft sedert het bed moeten houden.

DE FIJI-EILANDEN.—Op de publieke vergadering, Vrijdag avond in het zendinggestigt in de Langestraat gehouden, werd door den Eerw. heer Calvert, een zendeling van de Wesleyaansche broederschap, een belangwekkend verslag gegeven van de Fiji-eilanden—80 van welke bewoond zijn—en van den schier verbazenden voortgang, dien het Christendom onder derzelver bewoners gemaakt heeft. De Fiji-eilanders, als door den Eerw. heer Calvert beschreven, hebben in hun voorkomen niets van de negers. Zij zijn welgevormd en van nijveren aard en hun land is zeer vruchtbaar. Het maaksel hunner matten, mandjes, netten om schildpadden te vangen, en hunne kanos, sommige waarvan 100 voet lang zijn, getuigen van veel vindingrijkheid. Zij bouwen zich goede huizen en dat deden zij reeds voor de invoering van Europaesche de gereedschappen onder hen. In den heidenschen staat waren zij afgodendienaars en polygamisten; kindermoord was er zeer algemeen; hunne algemeene geaardheid was hoogst wreedaardig, en het menscheneten heerschte onder hen in zeer hooge mate.—In 1835 werd voor het eerst de aandacht der christenwereld tot deze eilanden getrokken; van de Vrienschaps-eilanden werden toen twee zendelingen derwaarts gezonden, wier arbeid hoogst gezegend was. In 1838 werd ten behoeve van deze kannibalen een krachtig beroep op Engeland gedaan, en het Wesleyaansche genootschap zond drie zendelingen af, waarvan de Eerw. heer Calvert er een was. De arbeid van deze vrome mannen was hoogst voorspoedig. De taal des lands werd in schrift gebragt; de geheele bijbel in die taal vertolkt en met behulp van het Britsche en Buitenlandsche Genootschap gedrukt en verspreid. Kerken en scholen zijn er gesticht; zelfs is er een godgeleerde kweekschool gevestigd tot opleiding van inlandsche jongelieden voor het leeraarsambt, en volgens de laatste verslagen telde zij 100 studenten. De volgende staten die onlangs opgemaakt zijn, toonen duidelijk den verbazenden vooruitgang die het christendom onder de Fiji-eilanders gemaakt heeft en zijn tevens een gepast antwoord op de dikwijls gedane vraag: "zou het niet beter zijn, de heidensche volken eerst te beschaven, alvorens hun het Evangelie te brengen?" Op de 80 bewoonde eilanden zijn nu 13 Engelsche zendelingen; 1 Engelsch onderwijzer; 52 inlandsche zendelingen, 883 godsdienstonderwijzers, 814 plaatselijke predikers, 24.413 leden der kerk, 4,377 die op de proef staan als kerkleden; 40 Engelsche kerkleden, 2,828 klasse-leiders, 2,372 onderwijzers, 46,732 scholieren, en 109.250 bezoekers van de openbare eeredienst.—Moge het werk onder den goddelijken zegen zich uitbreiden en voorspoedig zijn!—*Medegedeeld.*

—Luidens geruchten die de *Times* van zijn particulieren correspondent te Parijs verneemt, moeten de onderhandelingen over 't tot stand-komen van een nieuw handelstractaat tusschen Frankrijk en Engeland een gunstig resultaat naderen, en zou zelfs 't Fransche Gouvernement zich reeds vereenigd hebben met de door 't Engelsche Kabinet geopperde hoofdpunten. De hoofdpunten souden zijn—1stens de sluiting van een volledig tractaat; 2dens handels-voorwaarden, voor Engeland even gunstig als die ten opzichte van "de meest begunstigde natie"; 3dens afschaffing van de "surtax" op de Britsche vlag. Ook op de overige punten zou spoedig een schikking mogen worden tegemoet gezien.

Nieuws per Telegraaf.

GISTEREN NAMIDDAG ONTVANGEN.

GRAHAMSSTAD.

PARLEMENTAIR.—Advokaat Ross Johnson, wonende alhier, is uitgenoodigd om als kandidaat te staan beide voor Albert en Oost Londen. Naar men wil heeft hij toegestemd, de kandidatuur te aanvaarden voor den vakanten zetel van den heer Hopley.

Laatstleden Zaturdag morgen is een inlandsche voermas onder de wielen geraakt van een zwaar beladen wagen. Een der wielen ging over zijn dij, brak het been in dat ligchaamsdeel in drieën, en sneed den hiel van den anderen voet geheel af.

De heer Hogarth, den adjunkt-inspecteur van onderwijs, heeft de Gouvernements en de andere scholen in deze stad geinspekteerd.

Het regent hier zwaar.

HOOG GEREGTSHOF.

(*Voor den Hoofdregter, Regters Denijssen en Fitzpatrick*).

DINGSDAG, 19 NOV. 1872.

STEYTLER, CURATOR VAN DEKKERS, *vs.* DEKKERS.

Het hof deed uitspraak in deze zaak. De questie in deze zaak betrokken was of de plaats Groot Tijgerberg en zekere andere eigendommen behoorden tot den insolventen boedel van Dekkers, dan wel de particuliere bezitting waren van 's insolvents vrouw, de verweerderesse in deze aktie. De betrokken eigendommen hadden oorspronkelijk behoord aan de vrouw (toen weduwe Botes), maar de eischer hield staande dat de vrouw in gemeenschap van goederen getrouwd was met Dekkers en hare goederen dus tot den insolventen boedel behoorden. Voor de verdediging was echter staande gehouden, dat de man en vrouw een huwelijksvoorwaarde hadden gepasseerd, waarbij al de goederen welke zij voor haar huwelijk had bezeten haar speciaal eigendom bleven. Hiertegenover werd door den eischer aangevoerd dat de bedoelde huwelijks voorwaarde een onderhandsch dokument was, zelfs niet 's mans huwelijksregten uitsloot, nimmer was geregistreerd en daarom niet geldig was tegenover den eisch.—De hoofdregter nam deze feiten en redeneringen breedvoerig in oogenschouw, en besteedde vooral zijne aandacht aan de vraag, of het registreren van huwelijksakten gebiedend was? Die vraag beantwoordde hij met ja, maar tevens kwam hij tot de gevolgtrekking, dat slechts speciaal geregistreerde hypotheken in competitie kunnen komen met niet geregistreerde huwelijksvoorwaarden. En daar er in dit geval geene speciale hypotheek rustte op de betrokken eigendommen, bragt non-registratie der huwelijksvoorwaarde dezelve niet onder dezelfde omstandigheden, alsof de vrouw met gemeenschap van goederen was getrouwd. Wat het niet uitsluiten der huwelijksregten betrof, zeide de Regter geen enkel geval te hebben gevonden in het registratiekantoor, waarin een met huwelijksvoorwaarden getrouwde man over de goederen zijner vrouw had beschikt, alsof er geene huwelijksvoorwaarde bestond. Het scheen hem dus toe alsof de voor den eischer aangehaalde wetsbepalingen uit het Roomsch Hollandsch regt nimmer in deze kolonie waren in praktijk gebragt. Maar hij behoefde zich niet met deze questie bezig te houden, want hem kwam het voor dat het huwelijksregt wel degelijk door de huwelijksvoorwaarde werd uitgesloten. Om deze en andere redenen deed de regter uitspraak ten gunste van de verweerderesse.

Regter Denijssen leverde mede eene tamelijk breedvoerige uitspraak. Hij hield staande dat het huwelijksregt in de huwelijksvoorwaarde niet speciaal en bij name was uitgesloten, als de wet eischte. De man, Dekkers, had dus regt gehad de goederen zijner vrouw te hypothekeren uit kracht van zijn huwelijksregt; doch dat deed hij niet. Hij hypothekeerde dezelve op gezag van eene voorgewende procuratie van zijne vrouw verkregen, die echter gebleken was niet echt te zijn. Overigens stemde de regter in met den hoofdregter en deed mede uitspraak ten gunste van de verweerderesse.

Regter Fitzpatrick kwam overeen met den hoofdregter.

Uitspraak geschiedde dus voor de verweerderesse met de kosten.

CROTS *vs.* CROTS.

In deze zaak traden advokaten Reitz en Maasdorp op voor de eischeresse, terwijl de verweerder in persoon verscheen. Deze was een eisch tot echtscheiding wegens overspel door den verweerder gepleegd met Susara Petronella Roodtman.

Cecilia Aletta Crots verklaarde in 1851 te Montagu te zijn gehuwd met den verweerder en 18 jaar in vrede en liefde met hem te hebben geleefd. Daarna begon hij in "onvrede" te leven. Hij ging naar andere huizen op onbehoorlijke wijze.

Dr. Robertson werd hier ondervraagd, omdat hij ten kwart voor 12 ure elders moest zijn om een huwelijk te bevestigen. Het duplicaat origineel huwelijksregister, dat hem ter hand werd gesteld, was onderteekend door Ds. Muller, van Swellendam, wiens handschrift hij kende. De getuige had het echtpaar getrouwd, hunne kinderen gedoopt, en was dikwijls in hunne woning geweest.

De ondervraging der vrouw werd voortgezet. Crots was bij een anderen mans vrouw op onbehoorlijke wijze gegaan. In Junij of Julij 1871 had Crots eene koe gedood, terwijl zij uit was. Toen zij terugkwam vroeg zij hoe het kwam, dat er zoo weinig vleesch was. Hij antwoordde: "Dat is jou zaken niet." Den volgenden Zaturdag riep hij de getuige en zeide: "Kijk, ik wil jou niet meer hebben. Ik heb voor jou geen achting meer, ik heb meer achting voor een ander meisje dan voor jou." Zij antwoordde: "Ik zal jou van daag daarop niets zeggen." Hij wilde scheiden, en dat de getuige hem £200 zou uitkeeren. Hij was eenmaal ziek. Hij liet de zuster van het meisje met hetwelk hij nu leefde, Mietje Roodtman, komen om hem op te passen, en ook Saartje, met wie hij nu leefde, kwam er af en toe. Hij woonde thans in het huis van jufvr. Roodtman en voorzag de familie van alle levensmiddelen. De beide meisjes hadden hem 19 dagen opgepast. Nadat hij gezond was geworden, in Oct, sprak hij weder van scheiden. Getuige vroeg hem naar de reden. Hij zeide, dat hij zijn oud plan om niet langer met haar te leven weder had opgevat en zich niet wilde houden aan zijne belofte om langer met haar te leven. Den 14 November stond hij 's nachts op, kleedde zich en zeide, dat hij naar eene vendutie te Worcester ging. Hij bleef 16 dagen weg en zeide den dag na zijne terugkomst: Hoe moet ik mij nu gedragen tegenover jou? Zij antwoordde: Wat meen jij? Hij zeide: Ik heb een ander vrouw geneem. Zij antwoordde: Jij kan doen wat jij denk dat goed is, en hield hem zijne kindrren en God voor oogen. Hij ging toen uit het huis en denzelfden avond in een buitenhuis wonen. Hij kwam meubelen uit het woonhuis halen en bragt die in het buitenhuis. Hij had haar niet om de meubelen gevraagd, maar de oudste dochter gelast een bed door het venster te stooten en hij zou het komen halen. Dit was op een Vrijdag. Den volgenden dag maakten de menschen op het dorp een oproer—een soort van spelerij. Getuige ging daarheen, digt bij het buitenhuis. Zij zag Crots daar met een pistool in de hand. Hij was alleen in het huis, maar daar buiten waren vele lieden. Toen de menschen waren heengegaan kwamen Crots, Saartje Roodtman en een diens kinderen uit het huis, stapten haar voorbij naar getuiges woning en stapten die bij de voordeur in, terwijl getuige met zoon en dochter bij de achterdeur binnen gingen. Zij ging met eene kaars naar de voorkamer, waar Crots met Saartje was en zeide: Voor jou heb ik alles over, maar niet voor Saartje Roodtman. Toen zeide hij: Nu kom, Sarie, dan gaat ons uit. Hij stapte vooruit en Saartje achteraan. Getuige gaf Saartje een klap, en Saartje gaf haar een vuistslag terug. Crots hield de getuige toen vast, gelastte Saartje bij de voordeur uit te gaan en riep der getuige toe: Nu is alles klaar met jou en ons. Sedert woonde hij bij oude jufvr. Roodtman. Getuige had vijf kinderen in het leven, het oudste meisje was 20 jaar oud en het jongste 17 maanden. De kinderen woonden allen bij de getuige, die ook voor hun onderhoud zorgde.

De verweerder zeide, dat hij onderscheidene vragen zou willen doen en ook punten aanvoeren, doch daar bij tegen de echtscheiding niets had zou hij liefst zwijgen. Hij vroeg echter: Heb ik jou niet in vol bezit gelaten?

Zij: Ja, zoo kan ik ook een mensch in volle bezit laten.

Hij: Breng die erf niet genoeg op voor jou onderhoud.

Regter Denijssen: Dit is de vraag niet. De vraag is of gij al dan niet overspel hebt gepleegd.

Hij: Ik heb niets tegen echtscheiding.

Sarah Auchterlony, eene bejaarde vrouw, verklaarde vroedvrouw te zijn en Saartje Roodtman in die capaciteit te hebben bezocht. Bij Saartjes bevalling had zij Crots in de slaapkamer ontmoet—de eenige die er in het huis was. Hij was daar al den tijd van den 19 tot den 21, was bij de bevalling en assisteerde de getuige ook daarbij. Toen zij heen ging was Crots daar nog. Saartje Roodtman rustte met haren arm om Crots nek. Oude jufv. Roodtman had de getuige betaald—nadat Saartje haar had gevraagd om den prijs op last van "den man." Zoolang als zij daar was rustte Crots op hetzelfde bed als Saartje.

Charles Ravencroft, wagenmaker te Montagu, kende Crots en Saartje Roodtman, had ze in elkanders gezelschap gezien op straat, in eene kar en voor het huis te Montagu, waar zij beiden zamen sliepen. Hij wist dit laatste, daar hij ze er vroeg in den morgen en laat in den avond had gezien. Er was eene kleine slaapkamer, een kleine frontkamer en een kleine buitenkamer. Getuige had beiden ook dikwijls gezien in Stoffel Roodtmans huis—aldaar bezoeken afleggende. Hij herinnerde zich, dat zekeren Vrijdag avond een klok met een plakaat door de straten was gedragen, aankondigende dat een jonggehuwd paar was gearriveerd en allen werden genoodigd om het bruilofsfeest bij te wonen. Den volgenden avond gingen vele lieden naar mejufv. Roodtmans huis, roepende "maak open, ons kom naar de bruiloft, ons is genoodigd." Crots kwam uitgeloopen met een revolver en de lieden namen de vlugt. Later kwamen zij echter terug, sloegen een paar ruiten in, en riepen hem toe, dat indien hij "die boer" niet in den steek liet en naar zijne vrouw terug ging, zij hem zouden tergen zoo lang als hij leefde. De getuige beschreef breedvoerig vele omstandigheden door hem opgemerkt in mejufvr. Roodtmans huis in betrekking tot Saartje en Crots.

Regter Denijssen bragt deze verklaringen ten einde en zeide, dat er genoegzaam getuigenis was om der vrouw de echtscheiding toe te staan, alsmede de zorg der kinderen tot nader order.

Advokaat Reitz zeide, daar er dan nu nog slechts een punt te bespreken was, namelijk de eisch der klaagster op verweerders helft des gezamenlijken boedels [dat wil zeggen op den geheelen boedel]. De vraag of de in het gelijk gestelde partij in echtscheidingzaken al dan niet regt had op het geheel van den gezamenlijken boedel was wel meermalen besproken voor het hof, doch nimmer uitgemaakt.

Regter Denijssen gaf aan de hand de bepleiting der kwestie uit te stellen tot het hof voltallig zou zijn.

—De heer C. H. F. Peters, hoogleeraar aan het Hamilton College, te Clinton in Noord-Amerika, heeft den 23sten Augustus weder eene nieuwe planeet, de 124ste asteroïde, ontdekt. Verder is door den heer Prosper-Henry te Parijs den 11den September ook eene nieuwe kleine planeet gevonden, zoodat wij tot nu toe, behalve de 8 groote, nog 125 kleine planeten kennen.

Gemengde Berigten.

HOLLANDSCHE ONDERNEMINGEN.

De Londensche *Times* bevat een brief uit Amsterdam, gevende eene uitvoerige schets van de werkzaamheden en vorderingen aan 't Noordzee-kanaal. Deze brief, blijkbaar door een Engelsch deskundige geschreven, vangt aan als volgt:

"In geheel Nederland wenscht men zich geluk met het voorloopig slagen van 't langberaamde plan. Voor Amsterdam is dat slagen een quaestie van toekomstigen bloei, niet alleen—maar zelfs een levensquaestie.—Hoe Amsterdam, gelegen als 't is, ooit werd wat 't is—dit zou nog onverklaarbaar moeten heeten, indien de Hollanders niet een exceptioneel volk waren, sinds eeuwen geoefend tot zegepralen in een voortdurenden strijd met schijnbare onmogelijkheden. Duim bij duim wonnen zij hun land van de natuur; en ze handhaven zich op hun verraderlijken bodem; in spijt van de elementen gaat 't hun wel. De sommen, die zij jaarlijks moeten opofferen tot 't in toom houden van een opgezweepten oceaan en gezwollen rivieren, bezwaren hen wel is waar bij hun mededingen met andere landen. Maar toch—dank zij hun koloniaal bedrijf, en veel meer nog hun ingeboren onwrikbare volharding—, hebben zij altijd met eere zich staande gehouden. Ja, alles bijeengenomen, geniet Holland—dat, gelijk 't nationale motto luidt, *semper luctabitur et emerget*—meer welvaart in 't algemeen, dan éénige andere Europesche Staat, groot of klien. Karakteristiek genoeg breidde de groote zeestad Amsterdam zich uit en vergaderde schatten, trots allerhande moeijelijkheden. Op palen achter dijken en dammen gebouwd, schuilt zij in een zeer ongenaakbaar hoekje van een afgelegen deel van Europa. Dit schaadde minder in vorige eeuwen — toen 't leven langzaam en zeker zich voortbewoog; toen de logge schepen, vierkante blokken gelijk, niet op spoed maar op veiligheid gebouwd waren; en toen een reis naar Java of naar de Molukken gemiddeld even lang duurde als Ulysses' zwerftocht van Troje naar Ithaca. Doch in later tijd veranderde 't alles. De gang der beschaving bevoordeelde Holland niet; en Amsterdam in 't bijzonder ging hard achteruit. Rotterdam en Antwerpen, ondanks de hinderpalen op Maas en Schelde, groeiden aan tot geduchte mededingsters; 't handelsfortuin van de Amstelstad nam voortdurend af; haar vorstelijke kooplieden ontaardden in speculanten, agenten en schagcheraars in effecten."

De schrijver treedt nu in een overzicht van de middelen, die in onze eeuw aangewend werden om Amsterdam uit den staat van verval op te heffen. Dit brengt hem eerst op den aanleg van 't Noordhollandsch kanaal; vervolgens op de doorgraving van Holland op zijn smalst. — De inspectietogt, door hem in gezelschap van de heeren Dirks en Jitta meegemaakt, wordt daarna levendig door hem geschetst. Hij deelt tal van technische bijzonderheden mee, en wijst vooral ook op de bijna onoverkomelijke natuurlijke zwarigheden, waarmede de ingenieurs te worstelen hadden: zwarigheden, die hij in veel opzichten van meer beteekenis acht dan de grootste hinderpalen bij 't graven van 't Suez kanaal.

't Duinlandschap nabij de westelijke uitmonding van 't kanaal noemt hij "hoewel ver van grootsch, toch zoo woest en wild als men slechts ergens ontmoeten zal." En 't zeegezicht aan het strand, bij een krachtigen zuidwester bries, met de uitstekende hoofden en "Titans" in 't verschiet, maakte op hem den indruk van verheven woestheid en verlatenheid. "Welk een gelijkenis"—roept hij—"met de werken te Suez! En toch, welk een verschil in licht en klimaat!"

Bij den tegenwoordigen staat van den Amsterdamschen handel—zoo eindigt de schrijver—kon 't den schijn hebben, alsof het Noordzeekanaal op een onnoodig uitgebreiden en kostbaren voet ware ontworpen. Doch de Hollanders zijn even practisch als verziende en ondernemend; en men kan er op vertrouwen, dat zij nimmer iets zullen aanvangen, zonder de zekerheid van hun kosten te zullen goedmaken. Zoo zij zich al aan illusien overgaven,—hun volharding en vastberadenheid zullen zeer vermoedelijk die illusien tot werkelijkheid maken.

HET OUD-KATHOLIEKE CONGRES.

De Munchener Hoogleeraar Friedrich is in eene der openbare zittingen van het oud-Katholiek Congres te Keulen als spreker opgetreden. Uit het verslag der zitting blijkt thans, dat hij zich hoofdzakelijk had ten doel gesteld, zijne persoonlijke zienswijze aangaande de invoering van hervormingen toe te lichten. Voornamelijk betrof dit het priesterlijk celibaat, de biecht en het gebruik der Latijnsche taal in de kerkelijke liturgie. Daaromtrent gaf hij het volgende te kennen:

"Ik mag niet ontveinzen, dat het voor mij eene netelige zaak is, over de afschaffing van het priesterlijk celibaat te spreken. Ik weet welk een hoog denkbeeld in het celibaat ligt uitgedrukt; maar ik weet ook tot welke ongehoorde slechte handelingen het aanleiding heeft gegeven. In mijn Dagboek heb ik mij ten opzigte van dit laatste beroepen op officieele stukken, die ik ter inzage heb gehad. Daaruit heb ik aangetoond wat er ten gevolge van het celibaat gebeurt, en ofschoon het Bisschoppelijk Ordinariaat tegenover mij en mijne geestverwanten gewoonlijk zeer veel schrijflust aan den dag legt, heeft het toch geene enkele syllabe tegen mijne uiteenzetting ten opzigte van dat punt aangevoerd. Ik weet ook hoe rein en heilig het huwelijk is; ik weet dat er niets onheiligs, niets zondigs in ligt,—en toch zou ik niet gaarne hebben gezien, dat wij in onze Congresbesluiten de afschaffing van het celibaat hadden opgenomen. Trouwens, wij hebben erkend, dat dit niet een onzer dringendste behoeften is. Wij hebben erkend, dat wij, zoo als wij hier vergaderd zijn, geen recht hadden daartoe te besluiten. Wanneer eenmaal—hetzij door terugkeering onzer Bisschoppen, hetzij door organisatie onzer oud-Katholieke gemeenten—onze wettige organen zijn ingesteld; wanneer wij eenmaal Synodes hebben, die geregtigd zijn de opheffing van het celibaat tot een punt van overweging te maken en vast te stellen, dan heb ik er niets tegen. Ik wil hier alleen dit zeggen: wanneer ooit het celibaat wordt opgeheven, dàn eerst zal de deugd van het celibaat zich in het ware licht vertoonen.

"Wijders werd van ons verlangd, dat wij zouden besluiten tot de afschaffing der biecht. Ik weet dat die afschaffing eene zeer diep gevoelde behoefte schijnt te zijn. Ik begrijp ook zeer goed, dat de misbruiken die bij de biecht plaats hebben, haar zelfs hatelijk maken. Evenwel, in vroegere dagen was het er anders mede gesteld, namelijk toen zij nog niet was verbasterd door eene geestelijke orde, door dezelfde mannen, die thans het Duitsche Rijk moeten verlaten en van de biecht misbruik hebben gemaakt tot bevordering hunner politiek in kerk en staat. Ik ben er dan ook volstrekt niet tegen, dat, wanneer wij eenmaal bevoegde kerkelijke organen hebben, er aan het misbruik der biecht een einde wordt gemaakt.

"Er is nog iets, naar hetwelk wij, Duitsche Katholieken, reeds lang hebben gewenscht, namelijk, dat het ons toch eindelijk gegeven moge zijn, ter kerke in onze moedertaal tot onzen God te spreken. Bij onderscheidene natien wordt de liturgie in de taal des lands gelezen. De Grieken, Armeniers, Kopten, Russen, allen spreken tot het Opperwezen in hunne eigene taal; maar ons, bewoners van het Westen, ons wordt het niet vergund onze smeekgebeden in het Fransch of Duitsch tot God op te zenden. En toch, de redenen, die tegen het gebruik der moedertaal worden aangevoerd, zijn van geene beteekenis."

Na dit laatste nader te hebben uiteengezet, eindigde hij zijne rede aldus:

"Van wie moeten wij de hervormingen verwachten? Van de Bisschoppen der Roomsche kerk? Van hen kan hier natuurlijk geen sprake zijn. Het zou zelfs gevaarlijk zijn, onze zaak weder in handen te geven van die mannen, die zich reeds eenmaal jegens de Katholieke gewetens aan verraad hebben schuldig gemaakt. Van die mannen behoeven wij nooit of nimmer eene hervorming in hoofd en leden te gemoet te zien. Zij toch hebben zich nu eenmaal tot knechten van den Bisschop van Rome gemaakt; zij hebben slechts naar zijn bevel te hooren; voor onze behoeften hebben zij geen hart; zij begrijpen ze niet eens. Daarom kan er eerst dan van wezenlijke hervorming sprake zijn, als wij weder wettige organen hebben;—mits niet enkel Bisschoppen. Ik heb er mij tegen verzet, dat er tot de verkiezing van een Bisschop zou worden besloten, als niet tevens de rechten der leeken en der lagere geestelijkheid werden vastgesteld. Na de ondervinding, die ik ten opzigte der Bisschoppen heb opgedaan, kon ik niet anders spreken. Al kan nu dat alles nog niet morgen of overmorgen, in dit of in het volgend jaar geschieden, de zaak of de tijd gaan daarmede niet verloren. Wij moeten geduldig volharden, meer en meer onze behoeften leeren kennen, en wanneer wij dan slechts volharden in den goeden wil, zullen wij ook de gewenschte hervormingen verkrijgen."

Prof. Maassen uit Weenen behandelde de vraag, of het voor de zaak van het oud-Katholicisme noodig zou zijn, dat de Regeringen zich tegen de Onfeilbaarheidsleer verklaarden en derhalve ook tegen de kerk, die deze leer huldigt. De spreker meende die vraag ten stelligste in ontkennenden zin te moeten beantwoorden. Wel zou het voor de oud-Katholieken een hoogst belangrijk feit zijn, maar het is voor hen geen levensquestie. Als de staat verklaarde: "De Vaticaansche kerk is niet meer de Katholieke; ik heb wel verpligtingen aangegaan ten opzichte der Katholieke, maar niet ten opzichte der Vaticaansche kerk; ik zal dus de toelagen aan de Bisschoppen niet meer betalen, en de kerk niet langer in hare eigendomsrechten beschermen: ik beschouw de kleine schare der oud-Katholieken als de eigenlijke Katholieke kerk,"—indien de staat dit verklaarde, valt het niet te betwijfelen, dat een groot aantal Katholieken tot de oud-Katholieken zou overgaan. Maar zou dat voor deze laatsten een beslissend resultaat zijn? Schijnbaar ja; maar een slechts *schijnbaar* resultaat is voor het oud-Katholicisme hoogst gevaarlijk. "Onze toekomst, ons vertrouwen"—zoo vervolgde spreker—"ligt in de waarheid onzer zaak en in de standvastigheid onzer gezindheid en onzes geloofs. Het is een oud, een heerlijk woord: "Tracht eerst naar het Koningrijk Gods, en al het overige zal u van zelf geworden." Laat ons dus voor alles trachten naar inwendige resultaten en dan zal het overige van zelf komen. Derhalve: als de staatsregering zich tegenover de Onfeilbaarheidsleer stelde en daardoor tegenover het kerkgenootschap, hetwelk die leer als de van God geopenbaarde erkent—dan zou dat niet zijn eene levensquestie voor het oud-Katholicisme, maar eene levensquestie voor den staat."

De Geheimraad Bluntschli, hoogleeraar te Heidelberg, lid der Duitsche Evangelische Kerk, heeft op het Oud-Katholiek Congres te Keulen, in de laatste zitting der afgevaardigden, het woord gevoerd. Alvorens hem echter aan het woord te laten komen, gaf de voorzitter te kennen, dat de ultramontaansche bladen vermoedelijk wel weer geneigd zouden zijn om het een en ander, wat op het Congres plaats heeft, in een verkeerd licht te stellen en dat hij daarom meende te moeten verklaren, dat ofschoon op het Congres de wensch naar eene vereeniging ook met de Duitsche Protestanten was uitgesproken, en den vorigen dag leden der Engelsche Staatskerk het woord hadden gevoerd, waarna thans een vertegenwoordiger eener andere Protestantsche richting als spreker zou optreden, dit evenwel niet moest worden beschouwd als een bewijs, dat het Congres bepaaldelijk eene Protestantsche richting volgt.

Prof. Bluntschli deelde nu mede, dat hij in zijne qualiteit als president van het Duitsch Protestanten-verbond door het oud-Katholiek Centraal-comité ter bijwoning van het Congres was uitgenoodigd. "Die heeren"—zeide hij—"hebben natuurlijk begrepen, dat dit hier en daar verkeerd opgevat, zelfs afgekeurd zou worden; doch mijns inziens hebben zij met die uitnoodiging onder de tegenwoordige omstandigheden goed gehandeld. Eene daad van moed vindt in een Duitsch hart altoos levendige sympathie, en ik heb mij dan ook verheugd over den moed, dien het Centraal Comité daarmede aan den dag heeft gelegd." Intusschen meende hij de Vergadering te moeten waarschuwen tegen de opvatting dat hij hier zou spreken namens de Protestanten. Dit was zoo niet; hij wilde enkel als Protestant zijn persoonlijk gevoelen mededeelen. Dit nu kwam in hoofdzaak hierop neder:

Eene vereeniging tusschen het Protestantisme en Oud-Katholicisme op dogmatischen grondslag is onmogelijk. Zelfs tusschen de Protestanten onderling bestaat daaromtrent nog geen mogelijkheid. Het gaat met de hoogere dingen als met het licht: er is slechts één licht, maar zoodra het op voorwerpen valt, breekt het en daaruit ontstaan kleuren, die geen van allen het volle licht zijn, of het zuiver doen terugstralen. Evenzoo zien de menschen, ieder naar mate van zijne ontwikkeling, aanleg en aard, de dingen des hoogeren levens ieder in een ander licht.—Al die verschillende zienswijzen te vereenigen, zal wel niemand gelukken. Even moeielijk zou het vallen, in den eeredienst en de kerkelijke grondwet eene werkelijke vereeniging tusschen het Protestantisme en oud-Katholicisme tot stand te brengen. Maar toch zijn er twee punten, waaromtrent zij, althans in Duitschland, meer en meer met elkander kunnen overeenstemmen: verwerping van de absolute Pauselijke heerschappij en verwerping van het geestdoodend Jezuitisme. Intusschen bestaat er in Duitschland tusschen de Katholieken en Protestanten uit de meest ontwikkelde standen reeds veel meer overeenstemming dan vele theologen wel meenen, en die zal gestadig toenemen, naarmate men van beide zijden inziet hoe onhoudbaar het beginsel is: "Wij alleen verkondigen de absolute waarheid."

Gelijk reeds per telegraaf is gemeld, zijn in deze laatste zitting de voorstellen betreffende de organisatie der Oud-Katholieke beweging aangenomen. De daarop gevolgde openbare zitting werd door ruim 4000 personen bijgewoond. In deze bijeenkomst die van 4 tot 8 ure duurde, hebben de professoren Friedrich, Maassen, Reinkens en Schulte het woord gevoerd. Na afloop daarvan werd het Congres gesloten.

Uit het verhandelde op het oud-Katholiek Congres te Keulen meent de *Elberf. Zeitung* te kunnen constateren, dat er bij de Katholieke hervormingspartij drie fractien bestaan.

De eerste, waartoe Döllinger en Michelis behooren, wil zooveel mogelijk conservatief zijn. Het is alsof zij nog altoos hoopt, dat sommige Duitsche Bisschoppen tot het oud-Katholicisme zullen terugkeeren,—en alsof zij vreest, dat men door te radicale hervormingen dien terugkeer zal bemoeijelijken.

Eene andere fractie houdt het er voor, dat alle hoop op eene verzoening met Rome vervlogen is, en het oud-Katholicisme dus van de Bisschoppen niets meer te verwachten heeft; zoodat de tijd is aangebroken, om tot doortastende hervormingen over te gaan. De voornaamste spreker uit deze fractie, die inzonderheid opkwam voor de rechten der leeken, was de Regeringsraad Wulfing.

Tusschen deze beiden bestaat er eene middenfractie, bestaande uit de eigenlijke leiders der oud-Katholieke beweging, de professoren Schulte, Friedrich, Huber, Reinkens, enz. Deze fractie wil wel eene hervorming op groote schaal, waarbij de rechten der leeken en gemeenten worden gewaarborgd en de absolute Pauselijke heerschappij door een constitutioneel vertegenwoordigend stelsel wordt vervangen, maar zonder het Katholieke denkbeeld van priesterdom en Episcopaat te laten varen. Zij wil in de eerste plaats eene wettig georganiseerde kerkelijke autoriteit tot stand brengen, om aan deze de vaststelling van alle wijzigingen in kerkleer en eeredienst op te dragen. De invoering van belangrijke hervormingen door een Congres acht zij ontijdig en onzeker.

Dit laatste, zegt de *Elb. Zeitung*, is eene verstandige beperking, waardoor men geen gevaar loopt van terug te moeten komen op overijlde stappen. De oud-Katholieken hebben reeds genoeg te doen met de hervorming voor te bereiden, maar wanneer zij nu in leer of eeredienst eene verandering kunnen invoeren, waarvan het ontwijfelbaar vaststaat, dat die later door hare wettige kerkelijke overheid zal worden goedkekeurd, bestaat er geen bezwaar om—mits altoos bij wijze van voorbereiding—daartoe over te gaan.

De afgevaardigden uit de Rijnprovincie hebben getracht, het eigenlijk centrum der oud-Katholieke beweging van Munchen naar Keulen te verplaatsen. Dit zou echter eene fout zijn geweest. Voor de zaak van het oud-Katholicisme—in hare nationale en kerkelijke beteekenis opgevat—is Beijeren veel gewichtiger dan Westfalen, ja zelfs dan geheel Noord-Duitschland. Ook moeten—met allen eerbied voor de mannen te Keulen en Bonn—de ware leiders der beweging in Beijeren worden gezocht. In het Beijersche volk liggen krachten verborgen, die, eenmaal in werking gebracht, voor de zaak van onberekenbaar nut kunnen zijn. Even als Berlijn de zetel van het Duitsch Protestantisme is, moet Munchen de zetel van het oud-Katholicisme blijven.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN.—RED.]

Z. A. Republiek, 10 October 1872.

Aan den Redakteur.

Heer Editeur,—Er gaat thans alhier een lasterschrift rond, bij wijze van eene openbare requisitie aan Ds. Cachet, hem verzoekende lid van den Volksraad te worden. Het is u misschien nog niet onder de oogen gekomen. Ik weet niet, hoe zijn WelEerw. het ontvangen heeft. Ik zou er hartelijk over gelagchen hebben. Want het zou toch *te ver* beneden zijne waardigheid geweest zijn door zulk *volk* geëerd te worden.

De uwe,

K.

Malmesburij.

Aan den Editeur.

Mijnheer,—Het stuk in het *Volksblad*, onderteekend "Vader"—ware het niet beter dat moeder maar liefst vader afgeraden had dat stuk te schrijven, wetende dat de menschen goed met het dorp Malmesburij bekend zijn, hoe het hier toegaat, en dat als men vuilnis roert het dan stinkt en wel zoo dat er bij den apotheek van P. geen goed te verkrijgen is, om den reuk weg te nemen? En daar "Vader" nu zelf in een huis woont met glazen, was het zeer onvoorzigtig van hem om steenen naar een ander te werpen. Hij loopt nu gevaar, zijn eigen glazen ingegooid te krijgen; doch wij nemen "Vader" het niet kwalijk. Misschien was hij niet wel bij het hoofd, toen hij het stuk schreef. Dat kan men zien aan hetgeen hij zegt omtrent den bazaar van £700. Had "Vader" maar nog een nul geplaatst dan had hij de kerk met eens uit de schuld. Zoo zijn dan nu door het stuk van "Vader" de werken des vleesches openbaar geworden (Galaten v: 19, 20, 21).

KIND.

EENE REIS NAAR ZOUTPANSBERG.

Lijdenburg, 21 October 1872.

Aan den Redakteur.

Mijnheer!—Voor sommigen uwer lezers vertrouw ik zal het volgende niet van belang ontbloot zijn.

Reeds sedert mijne bevestiging als Predikant alhier in Maart 1870, bestond het plan dat ik naar Zoutpansberg moest gaan, ten einde eenige leden der gemeente te gaan bezoeken, die begeerig waren om tot de Ned. Geref. Kerk terug te keeren, waarvan zij, zonder hun weten, door Ds. van der Hoff, cum suis, waren losgescheurd. Omtrent twee jaren geleden waren Di. Cachet en Jooste op een vlugtig bezoek in die streken, doch zij hebben toen weinig kunnen uitrigten. De Eerw. Hofmeijr, echter, Zendeling der Ned. Gerf. Kerk aan de Zoutpansbergen, ging nu en dan ook voor de blanken, die zulks verlangden, Godsdienst houden. En hoewel velen in het begin schrikkelijk er tegen waren, begonnen zij toch hoe langer zoo meer, zijne godsdienstoefeningen bij te wonen. En toen voorleden jaar Ds. Neethling van Stellenbosch en diens broeder, de proponent H. Neethling, er kwamen, werden de menschen bevestigd in hetgeen de Eerw. Hofmeijr hen altijd gezegd had, dat zij nam. niet meer tot hunne oude moeder, de Ned. Gerf. Kerk behoorden, maar wel tot de liberale Ned. Hervormde Kerk. Sedert dien tijd wilden velen niets meer met de Hervormde Kerk te maken hebben, die dan ook den Eerw. Hofmeijr verzochten voortaan geregeld om de twee maanden voor hen het Evangelie te komen verkondigen, tot dat ik konde komen om de gemeente te stichten en Kerkeraden aan te stellen.—In dien tusschentijd was ik reeds tweemalen op reis daarheen, doch moest teleurgesteld terug keeren. De eerste maal kon men wegens de droogte mij niet laten afhalen, en toen weer zijn de brieven niet teregt gekomen.

Woensdag den 4 September moest ik mij op reis begeven om mijn dienstwerk in de gemeenten Nazareth en Pretoria (Pienaarsrivier) te verrigten. Te Nazareth gekomen kwam ik heel onverwachts den wagen tegen, van Zoutpansberg gezonden om mij af te halen (een open wagen natuurlijk. Zulke weeldeartikelen als paardenwagens kunnen Predikanten in de Z. A. Republiek nog niet gebruiken). Daar er met brieven te veel tijd heengaat, besloot men maar op goed goed geloof den wagen te zenden, indien noodig, tot op Lijdenburg. Wat nu gedaan? Overal was kerk bepaald en toch mogt ik die menschen niet teleurstellen. Wij kwamen toen overeen dat de wagen maar zou voortgaan, en ik eerst op den naasten Zondag zou kerk houden op de bestelde plaats, en dan te paard achter den wagen aan rijden. Maandag avond, het was reeds donker, vond ik den wagen op de plaats waar wij elkander besteld hadden. Wij reden nog dien nacht in het maanlicht verder, tot dat te half twaalf ure de wagen omtuimelde en ons verpligtte halt te houden. Dankbaar jegens den Heer dat wij er zonder letsel zijn afgekomen en dat de wagen weinig beschadigd was, konden wij den volgenden morgen reeds vroeg onzen weg vervolgen. Het was een lust de fraaije bosschen en boomen te zien, nu en dan afgewisseld door een jeugdig groen waaraan de ossen zich te goed deden. Wij gingen de Mos, en de Elandsrivier door en voor eenigen afstand lang de prachtige Olifantsrivier af. Het is leeuwveld, doch die boschbewoners hinderden ons niet, en slechts een hunner liet ons eens uit de verte zijne stem hooren. Donderdag den 11den passeerden wij de kralen van het kaffer opperhoofd Sebedelda, die zoo als men zegt 150 0 onderhoorigen heeft. Het deed mij pijnlijk aan, zoo vele Kaffers te zien, die nog niet het Evangelie gehoord hebben. Er is nog geen Zendeling onder hen. En hoe vele andere groote opperhoofden zijn er in de heidenwereld, wier duizenden onderdanen ook nog zonder het Evangelie der zaligheid leven en sterven. Voorwaar nog is de oogst groot en de arbeiders zijn weinige. Hoe noodzakelijk den Heer des oogstes te bidden, dat Hij arbeiders in zijnen oogst uitstoote! Vrijdag kwamen wij te Marabastad aan, waar ik achterbleef om Zondag te prediken, terwijl de wagen voortging naar de plaats van den heer du Preez te Rhenosterpoort.—Marabastad is eigenlijk nog geen dorp. Er staan slechts weinige huizen. Misschien wordt het nog naderhand eene belangrijke plaats, daar men zeer digt bij het dorp goud gevonden heeft, hoewel nog niet betaalbaar goud. De eigenlijke goudvelden zijn omtrent twee uren te paard van hier. Ik was bij den Landdrost den heer Maree te huis, bij wien er drie gebouwtjes staan die als kerken gebruikt worden. Een is er voor de Ned. Geref. Gemeente, een ander voor de Ned. Herv. Gemeente, en een derde waarin godsdienst gehouden wordt voor de Kaffers. door zekeren Paulus, een Kaffer komende van de statie van den Eerw. Hofmeijr. Zondag predikte ik voor een klein maar aandachtig gehoor. Maandag zond de heer Maree mij met zijne kar naar Rhenosterpoort, van waar ik den volgenden dag den ouden heer du Preez, die klaar was om den Eerw. Hofmeijr af te halen, vergezelde. Woensdag den 18den kwamen wij op de statie aan. De blijdschap die wij wederkeurig gevoelden en de dankbaarheid jegens den Heere, die ons in gezondheid elkander deed ontmoeten in deze zoo ver afgelegene plaats, laat zich beter gevoelen dan beschrijven.

Uw dienstwillige dienaar,

J. G. KRIEL.

(*Te worden vervolgd*)

Stellenbosch 27 Sept. 1872

Den Hoog Geleerden Heer N. J. HOFMEIJR, Professor.

Mijn waarde Heer,—Toen ik ten tijde van de zitting van de Synode met u een gesprek had over onze Kerkordonnantie, gaf ik u te kennen dat de kerkleer van onze kerk, bij "the law of the land" was gevestigd, hetgeen ik als een groot voorregt beschouwde. Ik voegde er bij dat de kerk 't aan mij te danken had, dat de opgave in de Ordonnantie van de Geloofsbelijdenis door de Synode van Dort en den Heidelbergschen Catechismus, de basis van ons geloof, daarin was gezet. Ik deed dit niet uit hoovaardij, maar ik wilde daarmede te kennen geven het belang dat ik gevoelde in de verzekering van onze kerkleer.

Onlangs na den afloop van de sluiting van de Kweekschool alhier, ook met den Wel-Eerw. Van de Wall deswegens sprekende, zeide hij mij, dat de beschrijving boven gegeven niet genoeg was, omdat de "confessio belgica" daarin niet mede was genoemd. Ik heb hem daarop geantwoord, als het weglaten van die "confessie" essentiëel is, dan is het mijne schuld, want ik heb altijd gemeend dat de confessio belgica in de herziene geloofsbelijdenis van Dort was ingesloten, dat wat er nu in staat door mij is veroorzaakt, en dat als die confessie essentiëel noodig was, ik dan niet begrijpen kon, dat niemand der toen geestelijkheid het heeft opgenomen; dat ik persoonlijk van de confessie niets wist, maar mij altijd had gehouden aan de geloofsbelijdenis herzien in de Synode van Dort.

Gij vraagt mij om van beide beweringen schriftelijke opgaaf te willen doen. Ik doe het bij dezen, maar laat het simple daarbij niet blijven; ik ga verder.

In Julij 1843 werd de Kerkordonnantie in den Wetgevenden Raad ter eerste lezing ingediend, en tevens in de couranten gepubliceerd. De tweede lezing was bepaald op den 18den Sept., maar die werd verdaagd tot den 7den Nov. op verzoek van de Wel-Eerw. Heeren A. Faure en Wm. Robertson, ten einde over dezelve in den ophanden zijnden Ring rijpelijk te beraadslagen. Die Ring kwam op den 10den October bijeen. In die Ordonnantie werd onze kerk beschreven als een "Presbyterian Church," acknowledging, and receiving, and *professing, in regard to its doctrine the doctrines contained* in the formulas of faith, now acknowledged, received, and professed by the said Church." Daartegen stond ik, als lidmaat onzer Kerk, Editeur zijnde, op, en schreef de inleidings artikelen. (Zie *Zuid Afrikaan* van den 5den, 12den en 17den October). Daarin zal u zien, dat ik voor de onzekere woorden "the doctrines contained in the formulas of faith now acknowledged and professed," heb voorgesteld om geplaatst te worden, de woorden, "professing in regards to its doctrines, the doctrines contained in the confession of faith of the Synod of Dort, and in the Heidelberg Catechism;" en zoo staat het thans in art. 6 van Ord. 7, 1843. Na het publiceeren van de inleidings artikelen van October heb ik met den Proc.-Gen. Mr. Porter vele conferenties gehad, om hem te bewegen, om, als hij toch ordonnanties voor onze kerk wilde maken, dan onze leer te noemen in plaats van die vage uitdrukking van "the *formulas of faith now acknowledged*." Maar ik kon hem eerst niet bewegen, want, zeide hij, de Eerw. heer A. Faure had hem verklaard, dat de phrase "*formulas of faith*," niet onzeker was, want dat er niemand was die de meening daarvan niet begreep. Naderhand evenwel bij de tweede lezing op den 7den November heeft hij onze Geloofsbelijnenis duidelijker vastgesteld, in de termen die ik in mijn inleidings artikelen heb opgegeven.

Toen de Eerw. A. Faure de phrase "formulas of faith" goedkeurde heeft hij zeker niet gedacht aan de mogelijke gebeurtenissen van den tegenwoordigen tijd. Waar zouden wij met onze kerkleer zijn, als het simple was gebleven "formulas of faith."

In de memorie van den Kaapstadschen Ring, tezamengesteld uit de predikanten van Kaapstad, Stellenbosch, Malmesbury, Somerset, Tijgerberg, Clanwilliam, Wijnberg, Piketberg en Wellington, d.d. 7 November 1843, werd wel allusie gemaakt op de vage uitdrukking, "Presbyterian Church," en gezegd dat die woorden niet—"express the more particular and special character of the Dutch Reformed Church," maar er werd door de Kerk niet voorgesteld, wat in de plaats moest worden gesteld. Gij zult zien, ik werd dus niet ondersteund of ingelicht, maar alleen gelaten. Op den 6den October was mijn eerste inleidings artikel waarin ik de bovengemelde woorden heb voorgesteld, en op den 10den hield de Ring zitting, en wanneer hetgeen ik had voorgesteld, niet correct was, waarom dan niet daarvan iets gezegd. Er was immers tusschen 6 Oct. en 7 Nov. ruim gelegenheid.

Uit den brief van den Eerw. W. Robertson zult gij eveneens ontwaren, dat er over de vage beschrijving van onze geloofsleer geen woord werd gesproken. Integendeel, daarin worden wij nog meer weggedreven,—er wordt gepleit voor de admissie tot kerkenleeraars—van licentiates of the Church of Scotland, and the Presbyterian Church of Ireland.

Gij zult zien alles heeft men op losse schroeven gelaten, en het was door *mijn* oppositie en *mijn* opname dat wij gekregen hebben, wat wij nu hebben; en ik heb nu, van achteren beschouwd, regt om mij te beklagen, dat ik, leek als ik ben, alleen werd gelaten, in de verdediging en vaststelling van ons leerbegrip der Nederduitsch Hervormde Kerk.

Zeg mij eens, gesteld er waren gebleven de woorden: "formulas of faith" waar zouden wij dan nu zijn? En hoe zou men de tegenwoordige leeringen behandeld hebben? Ik verheug mij dus in hetgeen ik gedaan heb; en wanneer de confessie essentially noodig was in die Ordonnantie genoemd te worden, dan beklaag ik mij, dat niemand der toen geestelijkheid is voor den dag gekomen, om daarvoor werkzaam te zijn.

Maar wat de confessie aangaat, ben ik tevreden dat die is voorgesteld in de Geloofsbelijdenis van Dort. Ik heb van den Eerwaarden Heer Heijns een boek ter leen gekregen—"Libri Symbolici Ecclesiæ Reformatæ Nederlandicæ," en daarin vind ik op pag. 219 de confessio belgica gesteld in juxta positie met die van de Synode van Dort, zooda ik voor mij de overtuiging heb, dat de confessie essentially in de Dortsche Geloofsbelijdenis is opgenomen, en dit blijkt duidelijk uit de handelingen der Synode van Dort, want in hare 99ste sessie en volgende, nadat zij had uitspraak gedaan over de bekende vijf punten der Remonstranten, als strijdig zijnde met de Confessie en de Heidelbergsche Catechismus, en die uitspraak door de Hooge Overheid was geapprobeerd, met aanbeveling van de Synode om ook de Confessie in overweging te nemen, is dezelve daarop in hare 144ste sessie en volgende in overweging genomen, en onveranderd goedgekeurd, en daarna in de eigen woorden van de 146ste sessie werd "*deze confessie gelijk ze in de Synode is overlezen en de geapprobeert gesteld*" als "*De ware Christelijke Belijdenis der Nederlandsche Kerken*, of zooals in onze Gezangboeken beschreven wordt, als "*Belijdenis des Geloofs der Gereformeerde Kerken*, overgegeven in de Synode Nationaal gehouden te Dordrecht in de jaren 1618 en 1619. Dezelve is ook als zoodanig gepubliceerd in het Groot Placaat Boek, Deel 3. Daarin is dus opgenomen de geheele confessio belgica, en zoo is ook in de 148ste sessie de Heidelbergsche Catechismus (anders genoemd de Catechismus van den Paltz) bevestigd als bevattende de regtzinnige leer der Geref. Kerk.

Het is waar de verklaring van de Synode op de vijf punten der Remonstranten, is in de Kerkordonnantie niet gemeld, maar dat was ook niet noodig. Immers de Synode was geroepen om te beslissen of de leer in de vijf punten vervat was overeenkomstig, of in tegenstrijd met de confessie. De Remonstranten waren Gedaagden, en de Synode, uitspraak doende, heeft die leer verklaard strijdig met de confessie, en de predikanten, die dezelve beleden, uit hunne betrekking ontzet. Het was dus geene nieuwe leerstelling vastgesteld, maar zij had in een regtsgeding uitspraak gedaan. Tot bewijs: het eerste der vijf punten was in strijd met art. 16 der Geloofsbelijdenis, en zoo ook het tweede juist in strijd met de Heidelbergsche Catechismus, Zondag 5 en volgende, en zoo vervolgens; ik behoef hierin niet verder te gaan. De Synode heeft bij de behandeling dier punten uitgewijd en aangetoond waarin en waarom de Remonstranten verkeerd waren, maar zij heeft geen andere of nieuwe leer vastgesteld anders als bovengenoemd.

Ik heb in het uitvoerige geschreven, omdat ik door het gebeurde en verhandelde meer en meer overtuigd ben, dat de zekerheid van het geloof onzer kerk bij eene wetsbepaling des lands is vastgesteld, en daarvan niet alleen niet kan afgeweken worden, maar onze zelfstandigheid in leer daardoor is verzekerd.

Vergeef mijne wijde uitwijding en geloof mij de uwe,

C. J. BRAND.

TOLLS.

Divisional Council, Stellenbosch.

NOTICE is hereby given, that Tenders will be received at this Office, until **TUESDAY**, the 10th December next, for the Farm of the Revenues of the Tolls at Sir Lowry's Pass, and on Mosterd Bay Road, for the year 1873.

Each Tender to contain the signatures of the proposed Sureties.

Further particulars may be obtained at this Office.

The Council do not bind themselves to accept the highest or any Tender.

R. J. CROZIER, Sec.

Divisional Council Office,
Stellenbosch, Nov. 13, 1872.

Supply of Forage.

Divisional Council, Stellenbosch.

TENDERS will be received at this Office until TUESDAY, the 10th December, 1872, for the supply of Forage to the different Stations of the Maitland Road in this Division, during the Year 1873.

The Tenders to state the price of

Oatsheaves per 100 lb,
Barley per 3 bushels
Oats do. do.
Chaff per 100 lbs.

The Forage to be delivered at the Stations on a Requisition from the Overseers, and Parties may tender separately for the supply at each Station, or for the whole together.

Tenders will be received at the same time for the supply of Forage at Stellenbosch for two Mules, as specified above.

The Council do not bind themselves to accept the lowest, or any Tender.

R. J. CROZIER, Sec.

Divisional Council Office,
Stellenbosch, Nov. 13, 1872.

NOTICE

To Farmers and Dealers in Wool.

THE Undersigned are now prepared to purchase Wool in the Grease, or to advance liberally to those who feel disposed to consign to their Friends in London, Liverpool, or America, for Sale on their account.

ANDERSON & MURISON.

KENNISGEVING

Aan Boeren en Handelaars in Wol.

DE Ondergeteekenden zijn thans bereid, om Vette Wol te koopen of liberale Voorschotten te doen aan hen, die bereid zijn om te Consigneren aan hunne Vrienden in Londen, Liverpool of Amerika, ten verkoop voor hunne rekening

ANDERSON & MURISON.

ABSCONDED.

ON THURSDAY LAST, my Negro Apprentice, JOHN BARRY, about 15 years old and 5 feet high, has a receding Forehead and large Eyes; had on White Shirt and Black Doeskin Trowsers, without Hat, and is supposed to have gone in the direction of Wellington.—All information about him will be thankfully received by the undersigned.

HENDRIK BEIJERS.

Zandwijk, Paarl,
4th November, 1872.

WEGGELOOPEN,

OP DONDERDAG ll., mijn Mozambieksche Apprentice, JOHN BARRY, omtrent 15 jaar oud en 5 voet hoog, heeft achternitgaand voorhoofd en groote oogen,—had een Wit Hemd en Zwart Doeskin Broek aan, geen Hoed, wordt verondersteld te zijn gegaan in de rigting van Wellington. — Alle informatie omtrent hem zal dankbaar worden ontvangen door den ondergeteekende.

HENDRIK BEIJERS.

Zandwijk, Paarl,
November 4, 1872.

DIAMANTVELDEN

Transportmaatschappij

(BEPERKT).

Algemeen bekend als de Ceres Maatschappij.

Tweemaal per Week van Kaapstad naar Dutoitspan.

Tijdtafel voor October-Nov., 1872,

Tenzij anders wordt bepaald.

VAN Kaapstad naar Dutoitspan over Ceres, Brandvlei, West, Murraysburg, Richmond, Hanover, Philipstown en Jacobsdal, de beste route naa. de velden.

Nov. Woensdag, 20ste, per 7.16a.m. Wellington Trein
,, Zaturdag, 23ste, ,, ,, ,,
,, Woensdag, 27ste, ,, ,, ,,
,, Zaturdag, 30ste, ,, ,, ,,

Vertrekkende van Dutoitspan op elken Dingsdag en Vrijdag ten 8 ure 's morgens.

Voor verdere bijzonderheden verwoege men zich bij

J. P. CHRISTIE, Secretaris.

33, Adderleystraat, Kaapstad,

Agenten te Dutoitspan—de heeren STAMPER en FOSTER.

KINDERHARP.

EENE uitgave van de Kinderharp, met 50 Nieuwe Liederen vermeerderd, zal spoedig worden gedrukt. Voor de Oostelijke Provincie zal Agent zijn de heer MACKAY, Boekverkooper te Port Elizabeth; zoodra het Boekske gereed is, zal kennis worden gegeven.

Borradaile, Thompson, Hall & Co

Hebben ontvangen:

Rio Koffij	Witte en Bruine Rijst
Bruine Gember	Liverpoolsch Zout
Liverpoolsche Zeep	Sardijntjes, ¼ en ⅛ Blikken
Azijn, in Vaten en Vaatjes	Smidskolen
Hennessey's Brandewyn	Booth's Old Tom
Kinnahans LL Whisky	Jamaica Rum
Bass's Ale	Rijnbeide's Jenever
Guinness' Stout	Claret
Bernard's Stout	Champagne
Wagen- en Scheepe Zildoek	Graan- en Wolzakken
Korenten	Zout, in Glazen Kruiken

OLIEWAREN:

Jams, Gelei, Marmalade, Ingelegde Kreeft, Zalm, Gesuikerde Limoenschillen, Sardijntjes, Azijn, Kerriekruiden, Sausen, Deeg, Roode Haringen, Olijven, Kappers, Fijn Havermeel, Arrowroot, Zwartsel, Gebottelde Vruchten, Castor Olie in Blikken en Vaatjes, Kruiden, Oesters, Pickels, Sago, Salade Olie, Duimsblaauw.

PROBEER EENS

HUTCHINSONS beroemd karmozijn Rood Tanden preparaat (Crimson tooth paste), een ongeevenaard preparaat om de tanden te zuiveren, verrotting te voorkomen, het tandvleesch en de lippen een frissche kleur en den adem een heerlijken geur te schenken. Te bekomen van den maker en alle fatsoenlijke apothekers en handelaars à 2s. 6d. per pot. In het groot 22s. 6d. per dozijn; 11s. 3d. per halfdozijn (kontant) van den Eigenaar.

Berks T. Hutchinson, Tandmeester, No. 1 Nieuwestraat, tegenover de St. George's Kerk, kan dagelijks worden geraadpleegd voor alle tandenoperaties, in verband met de Tanden en het Tandvleesch, volgens de allerbeste methoden van Engeland en Amerika. Kunsttanden ingezet op koraliet, goud en andere metalen basis, zoo als voor den drager het meest geschikt moge zijn,

Echte Pijnlooze Tandentrekking.

BIJ J. M. BELINFANTE,

BOEKHANDELAAR,

St. Georgestraat, No. 45, Kaapstad

IS VOORHANDEN:

DE CHRISTELIJKE HUISVRIEND, Stichtelijke overdenkingen in onze Huiskamers, ter Geloofsversterking en opbouwing tot een godsdienstig leven. Elke maand verschijnt eene aflevering. De Inteekenaars bekomen gratis eene keurige Premieplaat, met het onderschrift "AFGEBEDEN, DUBBEL WELKOM."

Prijs van den Christelijken Huisvriend per jaar, 6s.; per post, 8s.; aan de buiteninteekenaars wordt het postgeld voor de Premieplaat alleen berekend, hetwelk slechts 6d. beloopt.

Diamanten! Diamanten!

Gaat gij naar de Mijnen?

HOOR DAN NAAR EEN RAADGEVING!

Vergeet niet een genoegzamen voorraad

Holloway's Pillen en Zalf

mede te nemen.

LANGDURIGE ondervinding heeft bewezen, dat deze beroemde geneesmiddelen de krachtigste zijn tot genezing, zoowel van de gevaarlijke ziekten als de ligtere ongesteldheden, waaraan het leven van den Mijnwerker onderhevig is.

NU EN DAN EENE DOSIS VAN

DEZE PILLEN

behoedt het ligchaam tegen die kwalen, die zoo dikwijls het werk van den Mijnwerker belemmeren, zooals:—Hoest, Verkoudheid en alle ongeregelde werking van de lever en de maag, dikwijls de voorboden van Koortsen, Roode Loop, Diarrhoea en Cholera.

DE ZALF

Is het meest voldoende geneesmiddel voor oude zweren, Wonden, Rhumatiek en alle Huidziekten; het is eene daadzaak dat wanneer het volgens de gedrukte voorschriften aangewend wordt, het nimmer faalt om zoowel diepe als oppervlakkige wonden volkomen te genezen.

Deze Medicijnen zijn verkrijgbaar bij alle voornaame Apothekers en Eroogisten in de beschaafde wereld, met gebruiks aanwijzingen in bijna iedere taal

HOLLOWAY'S PILLEN.

WIJZE VOORZORG.—De ongezonde dampen en gedurige koude brengen in eene groote mate verwarring in de dierlijke huishouding en ondermijnen voortdurend de gezondheid, tenzij nu en dan het bloed gezuiverd worde, de afscheidingen verbeterd en de zenuwen versterkt. Holloway's Pillen bewijzen deze verschillende noodzakelijke diensten met zekerheid, veiligheid en spoed. Oud en jong, krachtigen en zwakken, mannen en vrouwen, zullen ondervinden dat deze Pillen een onfeilbaar huismiddel zijn, niet alleen bij ligte ongesteldheden, maar ook in de meer ernstige en gevaarlijke ziekten, die uit het verwaarloozen van vroegtijdige kenteekenen voortspruiten. Echter, onder den zuiverenden en verbeterenden invloed van Holloway's onwaardeerbare geneesmiddelen verbetert de eetlust, wint de spijsvertering in kracht, werkt de lever vrij, scheiden de nieren overvloedig af en zegeviert de de gezondheid.

VERHUISD.

FRED. A. THORNE, Chronometer- en Horologemaker, is verhuisd van No. 30 naar No. 29, St. Georgesstraat, tusschen de heeren TOWNSEND en MAXWELL.

Heeft te koop een voorraad der beste Londensche Horologes en Juwelierswaren.

Westelijke Provincie Bank
PAARL.

Nominaal Kapitaal,	...	...	£50,000
Opbetaald Kapitaal,	...	...	30,000
Reserve Fonds,	...	...	10,000

DIRECTEUREN:

Wel-Ed. Hr. J. R. ZEEDERBERG, M.D. Voorzitter
— J. W. WESSELS,
— J. J. PROCTOR, M.L.A.
— C. C. A. DE VILLIERS,
— ABR. BOSMAN DE VILLIERS.
— A. J. LOUW,
— F. A. HERBST,

DE Bank geeft Renten op vaste Deposita.

Directeuren vaceren Dingsdags en Vrydags, 's morgens te 10 ure, om over Applicaties voor Disconto te beslissen.

B. P. DU PLESSIS, Kassier.

MIJBURGH & Co.

ONTVANGEN THANS

Ex MAALBOOT "NORSEMAN,"

GROOTE BIJVOEGINGEN TOT HUN VOORRAAD:

Witte en Bruine Punjums, Baftas, Bedden- en Hemdenlinnen, Voerchitz, 6, 8, en 12 Yards. in Gekleurde, Zwarte, Shawl en Dierenpatroon
Gekleurd en Zwart en Wit Geruit, Derries, Stanley Twills
Molvel, Corduroys. Bedford Koord en Dril
Kabel en Russell Koord. Cassinetten, Nankins
Zwarte en Gekleurde Coburgs, Alpaccas, Lamas en Mousseline
Kleedjesstoffen in Grenadine. Mulhouse en China Zijde
Korsetten, Boordsels, Gempjes, Franjes en ander Belegsel
Belt en andere Linten, Haarnetten, Dassen en Kraagjes
Draad, Naalden, Spelden, Haken en Oogen, Linten en Band
Hemden, in Wit Linnen, Flanel, Bruin Katoen, en Gekleurd Gestreept
Boordijzer, Katoenen Koord, Hoepels en Rokken
Kammen en Borstels, Knoopen, Git- en Nagemaakte Juwelen
Doeskins, Lakens, Cassimeres. Tweed en Flanel
Een Groot Assortement Stevels en Schoenen, Gebreid Goed en Klaargemaakte Kleederen
Eenige "Agenoria" Handnaaimachines (de volkomenste Machines)
Wol, Graan, Hessische en Zeildoeken Zakken
Duck, Wagenzeildoek, Engelsch en Hollandsch Scheepszeildoek.

ALTIJD VOORHANDEN:

Suiker, Koffij, Rijst, Thee, Kandysuiker, Indigo en Duimblaauw. Stijfsel, Vermicelli en Macaroni, Sardijntjes. Gebottelde Vruchten, Jams, Marmalade, Sausen, Pickles. Castor- en Zoete Olie, Maizena. Raauwe en Gekookte Lijnolie. Verwen. Rood en Wit Lood. Graven en Schoffels. Stockholmsche Teer in Trommels Liverpoolsch Zout, Londensche en Blaauw gespikkelde Zeep.

OOK,

IJZERWAREN, HARDEWAREN, EN BORSTELWERK.

ALLES TEGEN DE LAAGSTE MARKTPRIJZEN.

MYBURGH & Co.

St. Georgesstraat, 31 Oct., 1872.

L. H. TWENTYMAN & Co.

HEBBEN ALTOOS VOORHANDEN EEN VOORRAAD

ALGEMEENE KOOPWAREN

ALS

Koord, Moleskins, Punjums, Broekengoed, Baftas, Gedrukten, Voerchitz, Fancy Geruit, Kleedstoffen, Klaargemaakte Kleederen, &c., &c.

Alsook: Kar en Wagen Veeren en Assen
Dito Belegsels

En een algemeen assortement IJzerwaren.

Heerengracht.

WOL! WOL!

DE Ondergeteekenden koopen Vette en Gewasschen Wol tegen de hoogste Markt Prijzen.

POPPE, SCHUNHOFF & GUTTERY.

Burgstraat.

MALMESBURY.

De Hoogste Marktprijzen gegeven

VOOR

WOL, VELLEN, enz., enz.

SMUTS, LOUW & Co.

DE GEBROEDERS PHILIP

ONTVANGEN EX

"GOTHLAND"

EEN NIEUWEN TOEVOER VAN

ZOMER GOEDEREN,

ZIJDEN KLEEDEN, JAPANESCHE ZIJDE, FANCY GRENADINES, MOHAIR GLACES, Goedkoope gedrukte GOEDEREN en MOUSSELINE,

ALSOOK,

"LITTLE WANZER" NAAIMACHINES.

Ex "ETHELS," van Calcutta,

Een voorraad INDISCHE HELMHOEDEN.

No. 6, ADDERLEYSTRAAT,

TEGENOVER HET SPOORWEGSTATION.

WOOL! WOOL!! SKINS! SKINS!!

THE Undersigned give the highest Market Price for Wool and Skins.

VAN DER BIJL & Co.

39, St. George's Street.

Commercial Zee- en Brand Assurantie Maatschappy.

KAAPSCHE HANDELS BANK GEBOUWEN ADDERLEY-STRAAT.

OPGERIGT IN 1855.

Kapitaal £50,000.

DIREKTEUREN.

Wel-Ed. Hr. J. J. STEYTLER, Jun., President.
,, ,, W. SEARLE, Vice President.
,, ,, W. BERG,
,, ,, D. P KRYNAUW,
,, ,, C. J. M. VOS,
,, ,, WM. MCLEOD,
,, ,, J. G. STEYTLER,
,, ,, P. MARAIS,
,, ,, H. C. VAN BREDA,

AUDITEUREN,

Wel-Ed Heeren J. J. STEYTLER en T. MOSTERT.

ZEEAFDEELING.

Polissen sluiten in het gevaar van overbrengen van goederen naar en van het schip en worden betaalbaar gemaakt, naar de verkiesing van den verassureerde, hetzy in de Kaapstad of te Londen.

Assurantien worden aangenomen te Londen, door de heeren W. DICKSON & Co. 38, Grace Churchstraat, en in Natal, door de heeren GOODLIFFE, SMART & BALLANCE.

Een Bonus van vyf percent wordt terugbetaald aan den Verassureerde, by den afloop van elk jaar.

BRANDAFDEELING.

Voor de assurantie van Vaste en Losse Goederen tegen verlies of schade door brand, volgens pryzen overeenkomstig het gevaar.

Op last van het Bestuur

J. B. HERBERT, Sec.

Executeurs Kamer.

Acte van Vennootschap, gedateerd 1 October 1859, opgemaakt volgens de basis der oorspronkelyke Acte, gedateerd 20 Augustus, 1858.

Tegenwoordige Acte ingelyfd by Acte des Parlements, No. 17, 1859.

DIREKTEUREN:

De Wel-Edele Heer J. H. HOFMEIJR, Voorzitter.

De Wel-Edele Hn. A. D. KRYNAUW,	De Wel-Edele Hn. W. HIDDINGH, LLD
W. L. BLORE,	J H DE VILLIERS LLD

AUDITEUREN.—

De Wel-Edele Heer G. H. MÖLLER,	De Wel-Edele Heer W. C. MOORE.

F. J. BROERS, Secretaris.

N.B.—de Kamer zal voortgaan Insolvent Boedels te administreren.

Koloniale Wijnen

DE Ondergeteekenden koopen alle soorten van Koloniale Wijnen. Voor goede kwaliteiten worden de hoogste Marktprijzen betaald.

Men doe aanzoek bij de Ondergeteekenden Wijnpakhuizen, Somerset Weg, of bij de heeren BORRADAILE, THOMPSON, HALL & Co., Adderleystraat, Kaapstad.

GEBROEDERS CLOETE & Co.

VERKOOPINGEN.

VEE EN LOSSE GOEDEREN.

DOOR MARAIS & Co.

Nov. 26.—Klapmuts Station, vee, hout, ijzer, negotie enz, van J. Ward.

VASTE GOEDEREN.

DOOR J. S. MARAIS EN CO.

Nov. 19.—Paarl, Vaste en Losse Goederen, in den Boedel van wijlen A. J. Louw.

Dec. 10.—Paarl, Plaats "Nantes" en ander Vastgoed, Huisraad, Vaatwerk, enz.—I. Horak de Villiers.

DOOR J. G. STEIJTLER.

Nov. 20.—Altona, Vastgoed, van P. P. van der Merwe.

DOOR A. L. DEVENISH.

Nov. 20.—Te Modderfontein, wijk Doornberg, Afdeeling Victoria West, Vaste en Losse Goederen, van H. P. van der Westhuizen.

DOOR J. WEGE.

Nov. 22.—Watergang alias "Vierkant" Vastgoed van A. J. Bosman P.W.zn.

DOOR DE VILLIERS, FAURE EN CO.

Nov. 28.—Paarl, Erf, Grond, Huisraad, Boerderijgereedschap, enz.—*Re* wijlen T. S. A. Hoffmann.

DOOR P. J. PENTZ.

Dec. 4.—Wellington, Plaats "Olijvenhout," Huisraad, Gereedschap, Vee, enz. P. L. le Roux, D.B.zn.

DOOR BARRY EN NEVEN.

Dec. 17.—"Allemorgensfontein" (district Robertson), plaatsen "Allemorgenfontein" en "Touwsfontein," Pachteigendommen, Vee, enz. *Re* Barry & Neven (oude firma).

Dec. 19.—"Warmwater," nabij Montagu, plaatsen "Warmwater" en "Quarriebosch" *Re* Barry en Neven (oude firma).

DOOR E. C. DURHAM.

1873. Jan. 8.—"Prince Alfred" (Ceres,) Kostbare Erven en Perceelen, Vaatwerk, enz, —J. C. Goosen.

MARKTPRIJZEN.

Van den 16 *tot den* 19 Nov. 1872.

		£	s.	d.	£	s.	d.
498 bs.	Aardappelen, p 3 bus.	0	3	3	— 0	14	1
½ leg.	Azijn, per legger	4	6	0	— 4	11	0
387 lb.	Boter, per lb.	0	1	2	— 0	1	8
	Eenden, per stuk	0	2	2	— 0	2	3
	Eieren, per 100	0	7	0	— 0	8	4
282 bs.	Haver,	0	5	4	— 0	5	7
23½	Havergerv. 100 lb.	0	2	1	— 0	3	4
	Hoenders, per stuk	0	2	0	— 0	2	4
16	Kaf, per 16 zakken	2	10	0	— 2	14	0
	Kalkoenen, per stuk	0	3	2	— 0	3	2
	Limoenen, p. 100	0	3	9	— 0	7	2
321 bs.	Uijen, p. mud.	0	5	4	— 0	13	9

Maandag,	18	Nov.	1	Wagens,	0	Karren	
Dingsdag,	19	do.	19	do.	11	do.	
Zaturdag,	16	do.	22	do.	30	do.	

SCHUTBERIGTEN.

De onderstaande Schutmeesters zullen op de bij gemelde datums en plaatsen verkooping houden van het volgende vee, indien het niet te voren wordt gelost.

Nov. 23.—P. J. A. de Villiers, Heerenlogement,—een jonge Vos Hengst, twee jaren oud, geene merken of bijzondere teekens.

Nov. 23.—Casparus J. de Jager, Welgevonden, Afdeeling Riversdale,—een zwarte Bul, twee jaren ond, regteroor winkelhaak van voren, linkeroor spee.

Nov. 23.—B. L. van der Vijver, Buffelsdrift, nabij Ladysmith, in de Afdeeling Riversdale,—eene bruine Merrie met een zwart Veulen. De Merrie is omtrent 10 jaar oud en het Veulen omtrent 8 maanden, niet gemerkt, lange staart en steile ooren.

Nov. 23.—G. S. Theron, Sutherland, Afdeeling Fraserburg,—een witschimmel Ruinpaard,

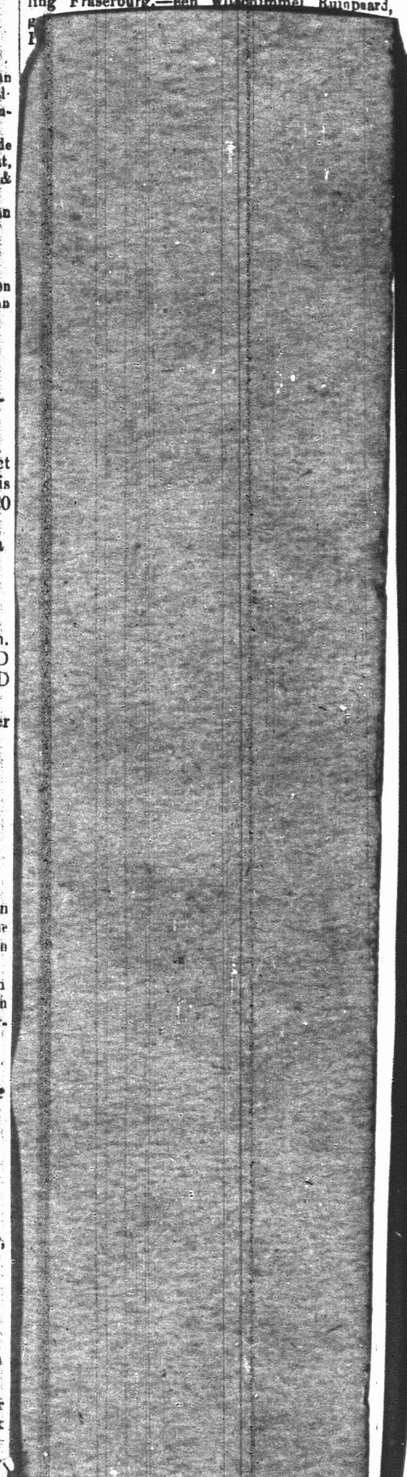

Dec. 12.—Willem Wiese, Afdeeling Kruismansrivier, Piketberg,—een vale Muilezel, omtrent 12 jaren oud, ongemerkt, letsel aan zijn onderlip, met grijzen kop, omtrent 13 handen hoog.

MAANSVERANDERINGEN.

Nov. 23, Laatste Kwartier, 6u. 59m. voormiddags.
Nov. 30, Nieuwe Maan, 7u. 48m. namiddags.
Dec. 7, Eerste Kwartier, 0u. 50m. namiddags.

SHIPPING INTELLIGENCE.

TABLE BAY.—ARRIVED.

Nov. 16—Virginie, bg (220 tons), P Nelson, from Algoa Bay 9th inst., to this port. Cargo sundries. W Humphries, agent.

17—Rajah, of Cochin, sh (1,008 tons) G O Sedgwick, from Calcutta Sept. 15, bound to Trinadad. Cargo coolies and rice. Put in for supplies. Thomson, Watson, & Co, agents.

☞ Reports in lat. 25-27 S, long. 56 E, spoke the Dutch ship Michellinie, from Batavia, bound to Amsterdam.

17—Sea Queen, 3-mst sch (183 tons), D Thomas, from Mauritius Oct. 24, to this port and Port Alfred. Cargo sugar. Goodliffe & Co, agents.

17—Norseman, RMSt (968 tons), J D Jeffries, from Algoa Bay 15th inst., to this port and Southampton. Cargo produce. W Anderson & Co, agents.

☞ Reports spoke the British ship Samuel, from Batavia, bound to Boston, 43 days out.

19—Ilva, bk, (302 tons), W Bliss, from Calcutta, 20th Sept. to this port. Cargo general.

19—Knysna Belle, sch (66 tons), J Stansfield, from Port Nolloth 9th inst. to this port, copper ore. Passengers Mr Wild, Mr Barry.

19—Albatross, (89 tons,) H Thisen, from Knysna 11th inst. to this port, timber.

TABLE BAY.—SAILED.

Nov. 15—Trurare Bat, Span sc st, to Havanna.
16—Freja, Dan to Mauritius.
16—Apelles, to Liverpool.
17—Northam, RMSt, to Algoa Bay.
18—Caledonian, to Mauritius.
19—Lyttleton, bk to New Zealand.
19—Sc st Norseman, to Engeland.

Gedrukt bij SMUTS & HOFMEIJR, No. 6 Houtstraat Kaapstad.